

Årsregnskap 2018

Innledning

1.1. Om regnskapsavleggelsen

1.1.1. Årsoppgjørskjørdokumentene

Årsoppgjørskjørdokumentene for Våler kommune består av 2 deler:

Årsregnskapet (dette dokumentet)

Dokumentet inneholder drifts-, investerings- og balanseregnskap og noter i henhold til god kommunal regnskapsskikk. Våler kommune legger også inn revisjonsberetningen som en del av dokumentet når denne er mottatt fra revisor.

Årsrapporten (årsberetningen)

Dokumentet inneholder rådmannen sin redegjørelse for kommunens økonomiske utvikling og status, spesielt om de forhold som påvirker kommunens regnskapsresultat og finansielle stilling.

1.1.2. Om behandlingen av årsregnskapet og årsberetningen

Våler kommune avlegger årsregnskap etter kommuneloven § 48 og bestemmelser i forskrift om årsregnskap og årsberetning (for kommuner og fylkeskommuner) av 15.12.2000 nr. 24. Det følger av § 10 i forskrift om årsregnskap og årsberetning at årsregnskapet skal være avlagt innen 15. februar i året etter regnskapsåret.

Regnskapet for 2018 avlegges 04.03.2019

Terskelen for å gjøre endringer i regnskapet etter at det er framlagt er høy. Unntaket er interne omposteringer for å få frem korrekte data til KOSTRA som ikke påvirker tallene i det fremlagte offisielle regnskapet for Våler kommune.

Årsrapporten skal avgis innen 31.03.2019.

Årsregnskapet og årsberetningen skal vedtas av kommunestyret senest 6 måneder etter regnskapsårets slutt, dvs. innen 30.06.2019. Før behandling i kommunestyret skal årsregnskapet behandles i kontrollkomiteen.

1.1.3. Rapportering av regnskap til KOSTRA

Bevilgningsregnskapet (drifts- og investeringsregnskapet) og balanseregnskapet skal rapporteres elektronisk til Statistisk sentralbyrå innen 15.02.2019. Innsending blir foretatt 15.02.2019. I forhold til KOSTRA, kan rapporterte data korrigeres fram til 16.04.2019 som er siste frist for innsending.

1.1.4. Merknader til regnskapsavleggelsen for 2018

Når det gjelder materielle forhold og hendelser for øvrig av betydning for regnskapet 2018 vises det til note 0.2 – Vesentlige transaksjoner.

Våler 04.03.2019

A handwritten signature in blue ink, appearing to read "E. Alnæs".

Eyvind Alnæs

Rådmann

Forklaringer

På de følgende sidene presenteres regnskapstall for Våler i 2018. Regnskapet presenteres i form av obligatoriske oversikter, samt oversikter som er utformet i Våler kommune. I tillegg til regnskapstall viser oversiktene tall for vedtatt og justert budsjett 2018, samt regnskap 2017. Balanseoversikter viser regnskapsførte tall pr 31.12.2018 og 31.12.2017.

Økonomisk oversikt driftsregnskap viser alle inntekter og utgifter i driftsregnskapet. Inntekter og utgifter er gruppert ut fra art/type inntekt eller utgift. Bruttoresultatet er resultatet av kommunens ordinære drift før finansieringstransaksjoner og nettoresultat er resultat etter finansposter.

Økonomisk oversikt investeringsregnskap viser investeringsinntekter, investeringsutgifter - samt finansieringstransaksjoner. Oversikten er todelt der første del viser finansieringsbehovet - inntekter og utgifter knyttet til investeringer, samt eksterne finansieringstransaksjoner til ubetaling og interne til avsetninger. Andre del viser finansieringen av fremkommet finansieringsbehov i del 1.

Balanse er en oversikt over Vålers eiendeler (omløpsmidler og anleggsmidler), egenkapital, langsiktig og kortsiktig gjeld.

Driftsregnskapet 1A viser oversikt over kommunens finansiering av tjenesteproduksjonen. Her vises frie disponible inntekter, finansinntekter og -utgifter, samt sentrale avsetninger og bruk av sentrale avsetninger.

Driftsregnskapet 1B viser hvordan midlene til disposisjon (fra 1A) er fordelt på de ulike tjenesteområdene i kommunen.

Investeringsregnskapet 2A viser oversikt over totale utgifter i investeringsregnskapet og hvordan disse er finansiert.

Investeringsregnskapet 2B Viser investeringer i anleggsmidler pr tjenesteområde i kommunen.

Noter skal gi opplysninger om vesentlige forhold som er nødvendige for å bedømme og få et fullstendig og utfyllende bilde av kommunens resultat og stilling ved årsskiftet.

Kapitteloversikt

Innledning.....	2
Del 1 Driftsregnskapet.....	6
Del 2 Investeringsregnskapet	10
Del 3 Balansregnskapet	13
Del 4 Noter til regnskapet	24

Del 1 Driftsregnskapet

Innholdsfortegnelse

1.1	Økonomisk oversikt driftsregnskapet	7
1.2	Regnskapsskjema 1 A	8
1.3	Regnskapsskjema 1 B	9

1.1 Økonomisk oversikt driftsregnskapet

Økonomisk oversikt - drift	NOTE	Regnskap	Reg. budsjett	Oppr.budsjett	Regnskap i fjor
Driftsinntekter					
Brukerbetalinger		11 905 200	11 709 000	11 709 000	12 096 642
Andre salgs- og leieinntekter		45 166 558	49 031 000	49 031 000	48 233 130
Overføringer med krav til motytelse		57 903 863	40 184 746	52 254 000	63 666 019
Rammetilskudd		140 630 525	138 375 000	138 375 000	139 128 990
Andre statlige overføringer		5 067 828	6 724 000	6 724 000	5 731 602
Andre overføringer		1 427 413	15 000	15 000	336 574
Skatt på inntekt og formue		81 489 548	81 550 000	81 550 000	80 622 375
Eiendomsskatt		8 536 139	8 560 000	8 560 000	6 762 134
Andre direkte og indirekte skatter		254 553	215 000	215 000	254 553
Sum driftsinntekter		352 381 628	336 363 746	348 433 000	356 832 019
Driftsutgifter					
Lønnsutgifter	2	181 280 275	177 110 000	174 702 000	172 961 883
Sosiale utgifter		42 816 285	44 580 000	43 862 000	42 004 283
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon		66 814 188	49 168 000	49 168 000	58 716 116
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon		51 460 148	53 527 000	53 527 000	50 556 702
Overføringer		17 547 471	12 600 000	15 726 000	16 981 563
Avskrivninger	5	11 294 129	10 673 000	10 673 000	13 114 484
Fordelte utgifter		-3 736 442	-1 764 000	-1 764 000	-4 203 399
Sum driftsutgifter		367 476 053	345 894 000	345 894 000	350 131 632
Brutto driftsresultat		-15 094 425	-9 530 254	2 539 000	6 700 387
Finansinntekter					
Renteinntekter og utbytte		1 857 733	1 771 000	1 771 000	1 468 995
Gevinst på finansielle instrumenter (omløpsmidler)		397 092	0	0	-148 124
Mottatte avdrag på utlån		95 111	60 000	60 000	118 084
Sum eksterne finansinntekter		2 349 936	1 831 000	1 831 000	1 438 954
Finansutgifter					
Renteutgifter og låneomkostninger		4 777 203	5 907 000	5 907 000	5 162 767
Tap på finansielle instrumenter (omløpsmidler)		0	0	0	0
Avdrag på lån	8	12 131 768	12 568 000	12 568 000	12 585 358
Utlån		28 243	50 000	50 000	49 845
Sum eksterne finansutgifter		16 937 214	18 525 000	18 525 000	17 797 969
Resultat eksterne finanstransaksjoner		-14 587 278	-16 694 000	-16 694 000	-16 359 015
Motpost avskrivninger		11 294 129	10 673 000	10 673 000	13 114 484
Netto driftsresultat		-18 387 574	-15 551 254	-3 482 000	3 455 856
Interne finanstransaksjoner					
Bruk av tidligere års regnsk.m. mindreforbruk	11	5 069 254	5 069 254	0	6 285 018
Bruk av disposisjonsfond	11	7 200 000	7 200 000	200 000	0
Bruk av bundne fond	11	4 380 717	5 438 000	5 438 000	5 968 649
Sum bruk av avsetninger		16 649 971	17 707 254	5 638 000	12 253 668
Overført til investeringsregnskapet		0	30 000	30 000	0
Dekning av tidligere års regnsk.m. merforbruk		0	0	0	0
Avsatt til disposisjonsfond		0	60 000	60 000	6 300 863
Avsatt til bundne fond	11	6 521 003	2 066 000	2 066 000	4 339 406
Sum avsetninger		6 521 003	2 156 000	2 156 000	10 640 270
Regnskapsmessig mer/mindreforbruk		-8 258 607	0	0	5 069 254

1.2 Regnskapsskjema 1 A

BUDSJETTSKJEMA 1A - REGNSKAP					
Skatt - rammetilskudd - generelle statstilskudd - renter - avdrag - frie fond					
		R-2018	JB2018	OB2018	R-2017
1	Skatt på inntekt og formue	-81 489	-81 550	-81 550	-80 622
2	Rammetilskudd	-140 630	-138 375	-138 375	-139 129
3	Skatt på eiendom	-8 536	-8 560	-8 560	-6 762
4	Andre direkte eller indirekte skatter	-255	-215	-215	-255
5	Andre generelle statstilskudd	-5 067	-6 107	-6 107	-5 732
6	Sum frie disponible inntekter	-235 977	-234 807	-234 807	-232 500
7	Renteinntekter og utbytte	-1 858	-1 746	-1 746	-1 428
8	Gevinst finansielle instrumenter	-397	0	0	148
9	Renteutgifter, provisjoner og andre finansutgifter	4 777	5 907	5 907	5 163
10	Tap finansielle instrumenter	0	0	0	0
11	Avdrag på lån (Obs minsteavdrag)	12 132	12 568	12 568	12 585
12	Netto finansinntekter/-utgifter	14 654	16 729	16 729	16 468
13	Til dekking av tidl. års regneskapsm. Merforbruk	0	0	0	0
14	Til ubundne avsetninger	-18	60	60	6 285
15	Til bundne avsetninger (konsesjonsavgift)	255	215	215	255
16	Bruk av tidl. års regneskapsm. mindreforbruk	-5 069	-5 069	0	-6 285
17	Bruk av ubundne avsetninger	-7 200	-7 000	0	0
18	Bruk av bundne avsetninger	0	0	0	-218
19	Netto avsetninger	-12 032	-11 794	275	37
20	Overført til investeringsbudsjettet	0	0	0	0
21	Til fordeling drift	-233 355	-229 872	-217 803	-215 995
22	Sum fordelt til drift (fra skjema 1B)	241 613	229 872	217 803	210 926
23	Merforbruk (+) / Mindreforbruk (-)	8 258	0	0	-5 069

1.3 Regnskapsskjema 1 B

BUDSJETTSKJEMA 1B - Budsjett 2018				
Driftsrammer til virksomhetene				
Virksomheter	R2018	JB2018	OB2018	R2017
300 Politikk og tilsyn	2 554	2 994	2 994	2 802
305 Interkommunalt samarbeid	11 442	11 778	11 778	11 013
310 Fellesoppgaver	18 862	19 517	19 207	20 834
315 Rådmannen og stabsavdelinger	21 731	20 529	20 223	19 767
320 1-10 skole	38 305	36 782	36 390	38 320
325 Nordhagen barnehage	5 374	5 506	4 947	4 659
330 Vålbyen barnehage	4 867	5 388	5 743	5 193
335 Kultur	4 513	4 649	4 572	4 291
340 Plan, skog, landbruk & næring	1 270	627	482	759
345 Kommuneskog	-6 157	-8 866	-8 897	-9 849
350 Teknisk	24 935	18 410	18 267	19 031
351 Vann, avløp og renovasjon	-1 603	-1 636	-1 683	-1 020
360 Helse	16 867	17 093	16 858	14 550
362 Tifu	32 558	32 483	20 953	20 050
365 Pleie & omsorg	52 495	51 033	49 251	47 995
370 Nav	21 395	21 902	21 807	19 078
399 Premieavvik - pensjonsregulering	-7 796	-8 317	-5 089	-6 548
Sum fordelt til drift	241 613	229 872	217 803	210 925

Del 2 Investeringsregnskapet

2.1 Økonomisk oversikt investeringsregnskapet.....	11
2.2 Regnskapsskjema 2A.....	12
2.3 Regnskapsskjema 2B.....	13

2.1 Økonomisk oversikt investeringsregnskapet

Økonomisk oversikt - investering	NOTE	Regnskap	Reg. budsjett	Oppr.budsjet	Regnskap i fjor
Inntekter					
Salg av driftsmidler og fast eiendom		1 600 000	7 700 000	7 700 000	1 310 325
Andre salgsinntekter		2 788 500	0	0	0
Overføringer med krav til motytelse		0	0	0	15 000
Kompensasjon for merverdiavgift		2 825 379	5 200 000	5 200 000	3 840 685
Statlige overføringer		0	0	0	0
Andre overføringer		0	0	0	0
Renteinntekter og utbytte		0	0	0	0
Sum inntekter		7 213 879	12 900 000	12 900 000	5 166 010
Utgifter					
Lønnsutgifter		7 500	2 150 000	2 150 000	520 087
Sosiale utgifter		1 378	0	0	128 879
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	5	24 060 100	29 150 000	29 150 000	19 594 181
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon		0	0	0	0
Overføringer	5	2 998 731	800 000	800 000	4 590 745
Renteutgifter og omkostninger		0	0	0	0
Fordelte utgifter		0	0	0	0
Sum utgifter		27 067 709	32 100 000	32 100 000	24 833 892
Finanstransaksjoner					
Avdrag på lån		1 105 901	900 000	900 000	1 056 342
Utlån		1 086 000	2 000 000	2 000 000	3 054 157
Kjøp av aksjer og andeler		1 416 608	900 000	900 000	966 623
Dekning av tidligere års udekket		0	0	0	0
Avsatt til ubundne investeringsfond	11	11 788	0	0	9 852
Avsatt til bundne investeringsfond	11	91 322	0	0	143 489
Sum finansieringstransaksjoner		3 711 618	3 800 000	3 800 000	5 230 463
Finansieringsbehov		23 565 449	23 000 000	23 000 000	24 898 345
Dekket slik:					
Bruk av lån		20 286 000	21 200 000	21 200 000	22 968 515
Salg av aksjer og andeler		179 594	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån		1 590 431	900 000	900 000	1 199 831
Overført fra driftsregnskapet		0	0	0	0
Bruk av tidligere års udisponert		0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	11	0	0	0	0
Bruk av bundne driftsfond	11	0	0	0	0
Bruk av ubundne investeringsfond	11	900 000	900 000	900 000	730 000
Bruk av bundne investeringsfond		0	0	0	0
Sum finansiering		22 956 025	23 000 000	23 000 000	24 898 345
Udekket/udisponert		-609 424	0	0	0

2.2 Regnskapsskjema 2A

Regnskapsskjema 2A - investering	NOTE	Regnskap	Reg. budsjett	Oppr.budsjett	Regnskap i fjor
Investeringer i anleggsmidler	5	27 067 709	32 100 000	32 100 000	24 833 892
Utlån og forskutteringer		1 086 000	2 000 000	2 000 000	3 054 157
Kjøp av aksjer og andeler	6	1 416 608	900 000	900 000	966 623
Avdrag på lån		1 105 901	900 000	900 000	1 056 342
Dekning av tidligere års udekket		0	0	0	0
Avsetninger	11	103 109	0	0	153 341
Årets finansieringsbehov		30 779 328	35 900 000	35 900 000	30 064 355
Finansiert slik:					
Bruk av lånemidler		20 286 000	21 200 000	21 200 000	22 968 515
Inntekter fra salg av anleggsmidler		1 779 594	7 700 000	7 700 000	1 310 325
Tilskudd til investeringer		0	0	0	0
Kompensasjon for merverdiavgift		2 825 379	5 200 000	5 200 000	3 840 685
Mottatte avdrag på utlån og refusjoner		1 590 431	900 000	900 000	1 214 831
Andre inntekter		2 788 500	0	0	0
Sum ekstern finansiering		29 269 904	35 000 000	35 000 000	29 334 355
Overført fra driftsregnskapet		0	0	0	0
Bruk av tidligere års udisponert		0	0	0	0
Bruk av avsetninger	11	900 000	900 000	900 000	730 000
Sum finansiering		30 169 904	35 900 000	35 900 000	30 064 355
Udekket/udisponert		-609 424	0	0	0

2.3 Regnskapsskjema 2B

Ansvar	Tekst ansvar	R2018	JB 2018	B2018	R2017
9000	Kommunale bygg for helse og omsorg	1839	4200	4200	11528
9001	Undervisnings og kulturlokaler	6076	10450	10 450	6907
9002	Boliger	3125	200	200	808
9003	Admininstrasjonsbygg (og andre)	0	2900	2900	5
9004	IKT og annet	1152	2000	2000	975
9005	Vei, gatelyst og uteanlegg	3 259	2250	2250	1304
9006	Næring, tomter og boutvikl., jord	0	2100	2100	0
9007	Parker og friluftsanlegg	2 305	2000	2000	704
9008	Vann og avløp	9 311	6 000	6 000	2 603
	Sum investeringer	27 067	32 100	32 100	24 834
					0

Del 3 Balanseregnskapet

3.1 Hovedoversikt Balanseregnskapet 2017

Oversikt - balanse	NOTE	Regnskap 2018	Regnskap 2017
EIENDELER			
Anleggsmidler	5	804 387 891	747 226 635
Herav:			
Faste eiendommer og anlegg	5	338 547 049	329 236 516
Utstyr, maskiner og transportmidler	5	16 060 314	11 271 109
Utlån		10 086 558	10 719 225
Konserninterne langsiktige fordringer		0	0
Aksjer og andeler	6	10 909 716	9 595 108
Pensjonsmidler	4	428 784 254	386 404 677
Omløpsmidler		158 915 907	175 105 469
Herav:			
Kortsiktige fordringer		35 773 778	40 664 340
Konserninterne kortsiktige fordringer		0	0
Premieavvik		34 763 495	28 361 905
Aksjer og andeler		8 421 925	8 008 440
Sertifikater		0	0
Obligasjoner		0	0
Derivater		0	0
Kasse, postgiro, bankinnskudd		79 956 709	98 070 784
SUM EIENDELER		963 303 798	922 332 104
EGENKAPITAL OG GJELD			
Egenkapital		164 068 037	148 604 128
Herav:			
Disposisjonsfond	11	38 794 732	45 994 732
Bundne driftsfond	11	21 066 737	18 926 450
Ubundne investeringsfond	11	28 960 548	29 848 760
Bundne investeringsfond	11	2 243 917	2 152 596
Regnskapsmessig mindreforbruk		0	5 069 254
Regnskapsmessig merforbruk		-8 258 607	0
Udisponert i inv.regnskap		0	0
Udekket i inv.regnskap		-609 424	0
Kapitalkonto	13	83 660 106	48 402 307
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK (drift		-1 789 971	-1 789 971
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK (inves		0	0
Langsiktig gjeld		745 318 733	725 501 275
Herav:			
Pensjonsforpliktelser	4	465 392 712	450 537 585
Ihendehaverobligasjonslån		0	0
Sertifikatlån		0	0
Andre lån	7	279 926 021	274 963 690
Konsernintern langsiktig gjeld		0	0
Kortsiktig gjeld		53 917 027	48 226 701
Herav:			
Kassekredittlån		0	680 907
Annen kortsiktig gjeld		52 631 961	46 126 332
Derivater		0	0
Konsernintern kortsiktig gjeld		203 726	28 190
Premieavvik		1 081 340	1 391 272
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		963 303 798	922 332 104
MEMORIAKONTI			
Memoriakonto		25 275 108	35 209 144
Herav:			
Ubrukte lånemidler		24 648 538	26 734 538
Ubrukte konserninterne lånemidler		0	0
Andre memoriakonti		626 570	8 474 606
Motkonto til memoriakontiene		-25 275 108	-35 209 144

		Regnskap	Regnskap
	NOTE	2018	2017
Oversikt – balanse -detaljert			
EIENDELER			
Anleggsmidler	5	804 387 891	747 226 635
Herav:			
Faste eiendommer og anlegg	5	338 547 049	329 236 516
22708000 TOMTEGRUNN, JORD OG ANDRE IKKE AVSKR		47 462 966	47 462 966
22808000 BOLIGER,SKOLER,BARNEHAGER,IDRETTSHAL		159 298 397	152 651 529
22808070 LEDNINGSNETT (VA)		21 858 730	15 677 883
22908099			
FORRETNINGSBYGG,LAGER,ADM.BYGG,SYKEH		109 926 956	113 444 139
Utstyr, maskiner og transportmidler	5	16 060 314	11 271 109
22408000 IKT-UTSTYR, KONTORMASKINER OG LIGNEN		3 864 690	3 662 749
22508000 ANLEGGSMASKINER, MASKINER, INVENTAR,		3 416 330	2 346 270
22608000 BRANNBIL, TEKN ANLEGG (VAR), RENSEAN		8 779 294	5 262 090
Utlån		10 086 558	10 719 225
22220004 Utlån lege Bo Brendstrup/gW		37 500	75 000
22220007 Utlån Eidsiva energi AS		0	393 208
22289000 Utlån husbankmidler		9 802 701	9 913 081
22289003 LÅN NR 3		47 287	59 287
22289006 LÅN NR 6		6 703	18 703
22289008 LÅN NR 8		7 000	7 000
22289011 LÅN NR 11		13 000	13 000
22289012 LÅN NR 12		6 750	6 047
22289018 LÅN NR 18		0	1 403
22289022 LÅN NR 22		12 832	12 832
22289023 LÅN NR 23		0	28 820
22289034 LÅN NR 34		15 777	15 777
22289043 LÅN NR 43		0	14 291
22289059 LÅN NR 59		0	-500
22289062 LÅN NR 62		36 091	36 091
22289064 LÅN NR 64		0	12 600
22289065 LÅN NR 65		2 039	8 065
22289066 LÅN NR 66		10 330	12 530
22289068 LÅN NR 68		25 500	17 000
22289072 LÅN NR 72		9 809	20 799
22289073 LÅN NR 73		25 157	25 157
22289075 LÅN NR 75		0	6 500
22289076 LÅN NR 76		15 000	15 000
22289077 LÅN NR 77		12 573	0
22289099 LÅN NR 99		510	7 535
Konserninterne langsiktige fordringer		0	0
Aksjer og andeler	6	10 909 716	9 595 108
22115200 Andeler Br.foss kornsilo		1 150	1 150
22115201 Andler Biblioteksentralen		1 200	1 200

22115211 Aksjer Norsk Trafikksenter	402 110	402 110
22115216 Aksjer Våler Vekst A/S	100 000	100 000
22115229 Egenkapital Innskudd KLP	9 513 990	8 490 590
22115230 Elverumreg. næringsutv. AS	0	102 000
22115231 Eidsvia Energi AS	851 266	458 058
22115233 Andeler Hedmark revisjon IKS	40 000	40 000
Pensjonsmidler	4 428 784 254	386 404 677
22055000 Pensjonsmidler KLP	393 451 564	354 201 495
22055050 Pensjonsmidler STP	35 332 690	32 203 182
Omløpsmidler	158 915 907	175 105 469
Herav:		
Kortsiktige fordringer	35 773 778	40 664 340
21308012 Inn bank etter 01.01.	7 016 837	7 976 456
21315100 Skogavgift kommuneskogen	950 548	820 124
21320000 Forskudd energiavtale	1 374 999	1 374 999
21320001 Strøm ikke-kommunale bygg	-2	-12 730
21361047 Diverse refusjoner	17 695 938	23 701 199
21361050 Refusjon fra trygdekontor(lønn)	1 641 803	888 815
21361051 Refusjon fra trygdekontorK(regnskap)	45 120	44 567
21364080 Oppgjørskonto mva-komp	2 455 228	1 853 050
21364084 Grl. Mva.komp. Høy sats	0	0
21364089 motkto grlcto. Mva-komp. Drift og in	0	0
21389000 Div. forskudd lønn	108 649	126 901
21389001 Kommunale eiendomsavgifter ny	677 414	482 301
21389002 Utestående fordringer(kompak)	2 527 444	2 527 444
21389003 Utestående fordringer(tilgode kompak)	-2 527 444	-2 527 444
21389006 Glommen tømmeroppgjør	0	0
21389010 Barnehage/SFO ny	298 165	199 939
21389020 Hjemmehjemp/VOS ny	121	121
21389030 Landbruk ny	987 494	558 881
21389045 Diverse tjenester VOS ny	417 707	570 020
21389050 Husleie ny	384 270	426 211
21389055 Husleie Storskjæret ny	212 838	241 959
21389056 Husleie indre leir ny	330 724	203 189
21389060 Diverse fakturering ny	23 319	0
21389065 Diverse økonomikontoret ny	1 092 903	1 164 852
21389070 Diverse teknisk ny	42 899	29 470
21389080 Diverse kultur, oppvekst, feriekubb	16 805	14 017
Konserninterne kortsiktige fordringer	0	0
Premieavvik	34 763 495	28 361 905
21955001 Premieavvik KLP 2004	12 713	25 428
21955002 Premieavvik KLP 2006	106 149	141 533
21955003 Pemieavvik KLP 2007	442 589	553 236
21955004 Pemieavvik KLP 2008	2 645 556	3 174 668
21955005 Pemieavvik KLP 2009	916 133	1 068 822
21955006 Pemieavvik KLP 2010	1 771 546	2 024 625

21955007 Pemieavvik KLP 2011	547 429	729 906
21955008 PREMIEAVVIK KLP 2012	2 880 415	3 600 518
21955009 Premieavvik KLP 2013	1 816 794	2 180 153
21955010 Premieavvik KLP 2014	3 709 046	4 945 395
21955012 Premieavvik KLP 2016	1 680 595	2 016 714
21955013 Premieavvik KLP 2017	3 119 084	3 691 431
21955051 Pemieavvik STP 2003	30 898	30 898
21955052 Pemieavvik STP 2004	14 602	29 209
21955053 Pemieavvik STP 2005	14 415	21 620
21955054 Pemieavvik STP 2009	64 633	76 731
21955055 Pemieavvik STP 2010	197 511	225 727
21955056 Premieavvik STP 2015	292 225	365 281
21955057 Premieavvik STP 2016	244 667	293 601
21955058 Premieavvik STP 2018	10 548 875	0
21964001 Aag premieavvik KLP 2004	3 583	5 376
21964002 Aag premieavvik KLP 2006	14 969	19 958
21964003 Aag premieavvik KLP 2007	62 408	78 009
21964004 Aag premieavvik KLP 2008	373 021	447 626
21964005 Aag premieavvik KLP 2009	129 176	150 705
21964006 Aag premieavvik KLP 2010	249 789	285 473
21964007 Aag premieavvik KLP 2011	77 189	102 918
21964008 AGA PREMIEAVVIK KLP 2012	406 136	507 671
21964009 Aga premieavvik KLP 2013	256 166	307 400
21964010 Aga premieavvik KLP 2014	393 159	524 212
21964012 Aga premieavvik KLP 2016	178 142	213 771
21964013 Aga premieavvik KLP 2017	335 394	391 292
21964014 Aga premieavvik KLP 2018	1 116 089	0
21964051 Aag premieavvik STP 2003	3 270	3 270
21964052 Aag premieavvik STP 2004	1 037	3 097
21964053 Aag premieavvik STP 2005	3 047	4 063
21964054 Aag premieavvik STP 2009	10 233	11 939
21964055 Aag premieavvik STP 2010	35 809	39 787
21964056 Aga premieavvik STP 2015	30 976	38 720
21964057 Aga premieavvik STP 2016	25 935	31 122
21964058 Aga premieavvik STP 2018	2 092	0
Aksjer og andeler	8 421 925	8 008 440
21843001 KLP forvaltning	8 421 925	8 008 440
Sertifikater	0	0
Obligasjoner	0	0
Derivater	0	0
Kasse, postgiro, bankinnskudd	79 956 709	98 070 784
21000000 Kassakonto Økonomi	14 363	18 534
21000001 Kassabeholding vaktmester m/fl	0	4 000
21000002 Kassakonto VOS	11 582	500
21007050 Sp.b. Hedmark 1913 07 40661/1813 05	6 817 199	6 894 275
21007051 Sp.b. Hedmark 1913 07 40793 Gavemidl	2 471 862	2 218 333

21007052 Sp.b. Hedmark 1913 07 40947 Bundet d	0	129 462
21007053 Ubundet kapitalfond	0	757 888
21007054 Viltnevd/Viltfond Våler	0	604 736
21007056 Disposisjonsfond	0	219 917
21007057 Disposisjonsfond/næring	0	49 872
21007058 Sp.b. Hedmark 1822 66 36060 Vegfond	20 939	20 896
21007059 Sp.b. Hedmark 1822 19 84389 Kontaktu	0	13 121
21007066 Sp.b. Hedmark 1913 07 40904 gam/1822	119 206	117 818
21007067 Sp.b. Hedmark 1913 07 40610 gam/1822	1 012 537	1 001 249
21007068 Sp.b. Hedmark 1913 07 40653 gam/1822	304 750	301 204
21007069 Sp.b. Hedmark 1822 16 34744 Ungdomme	1 171 596	1 157 900
21007070 Trafikksikkerhetsfond	0	49 766
21007071 Traktorveg Tørråsen	0	207 423
21007072 Potetfestival solør	0	242 240
21007073 Sp.b. Hedmark 1822 85 66507 Komm.sko	0	34 085
21007074 Sparebanken Hedmark/Viltfond Våler	0	391 099
21007075 Sp.b. Hedmark 1913 58 14701 Gavemidl	746 329	0
21032000 Sp.b. Hedmark 1913 07 00406 Folio	30 356 593	23 213 878
21032001 Sp.b. Hedmark 1913 07 40599 LÅNEMIDL	22 795 701	48 803 312
21032002 Sparebanken Hedmark/sperret konto	0	28 294
21032004 Sp.b. Hedmark 1913 07 40572/Husbankm	3 292 470	1 342 888
21032006 Sp.b. Hedmark 1822 18 55163 Sparnett	1 112 711	1 210 326
21032008 Sp.b. Hedmark 1822 13 02563 Heas	6 053 882	5 983 111
21032009 Sp.b. Hedmark 1822 16 46653 Jubileum	0	414 259
21032011 Sp.b. Hedmark 1822 22 75209 Visakort	6 915	1 059
21032012 Sp.b. Hedmark 1822 24 41915 Legekto	1 119 141	57 902
21032014 Sp.b. Hedmark 1913 28 16134 VOS	388 265	376 772
21032016 Sp.b. Hedmark 1822 46 49572 OCR	1 350 594	1 839 877
21032017 Sp.b. Hedmark 1822 47 95919 EIK	272 567	221 947
21032018 Sp.b. Hedmark 18226389152 Særvil	0	142 838
21032019 Sp.b. Hedmark 1822 82 30592 Nav sos	478 711	0
21032020 Sparebanken Hedmark/19130740475	0	2
21032021 Sp.b. Hedmark 1822 72 86500 Vipps	38 797	0
SUM EIENDELER	963 303 798	922 332 104
EGENKAPITAL OG GJELD		
Egenkapital	164 068 037	148 604 128
Herav:		
Disposisjonsfond	11	38 794 732
25608000 SKATTEREGULERINGSFOND		125 991
25608001 PENSJONSFOND		1 135
25608002 VEGFOND		5 378
25608003 KIRKEFOND		7 444
25608061 TILSKUDDSAVSETNING KOMM.SKOG		116 770
25608062 VÅLERHALLEN FOND		4 708
25608063 UNGDOMMENS RENTEFOND		1 063 287

25608064 SKOGKULTUR/VEGOND KOMM.SKOG	291 911	288 365
25608065 OVERSKUDDSFOND	33 966 460	41 185 089
25608067 FILMFOND	52 527	52 527
25608068 BILER HJEMMETJENESTEN	10 701	10 701
25608070 Slam-avsatt fremtidige utgifter	350 000	350 000
25608071 Salg Haslemoen renter ESA	1 598 420	1 598 420
25608072 Skogavvikning Haslemoen (kst 19.06.2	1 200 000	1 200 000
Bundne driftsfond	11 21 066 737	18 926 450
25108050 TRAKTORVEG I SPULSÅSEN	187 065	187 065
25108052 OVERSKUDD VANN	2 951 928	3 020 398
25108053 OVERSKUDD AVLØP	0	1 451 153
25108054 VILTFOND	235 236	413 737
25108055 OVERSKUDD RENOVASJON	748 548	611 997
25108056 OVERSKUDD SEPTIKKRENVASJON	1 516 346	1 147 689
25108057 ROVVILTSKADEFOND(1572)	0	40 547
25108059 POTETFESTIVAL SOLØR	219 000	219 000
25108061 GAVEMIDLER ALDERSHJEMMET(0082)	849 509	581 806
25108062 GAVEMIDL. ALD.HJ/LANGBAK.(0080)	982 764	982 764
25108067 GAVEMIDLER ARBEIDSSTUA(0087)	8 406	8 406
25108068 Gavemidler hjemmetjen(0090)	512 146	114 587
25108072 AVSETNING SKOGAVGIFT KOMM.SKOG	950 549	820 125
25108074 JUBLIEUMSGAVE FRA SPAREBANK-04	50 293	50 293
25108076 ETABLERINGSTILSKUDD	396 551	417 551
25108077 TILPASNINGSTILSKUDD	174 413	114 413
25108079 Kompetanseløftet PLO(1410)	649 060	532 340
25108080 Kulturelle skolesekken(1603)	47 969	1 905
25108082 SLT-STILLING FRA SKH INNL(1440)	68 943	106 500
25108083 TRAFIKKSIKKERHETSFOND	39 766	39 766
25108087 KONFLIKTDEMPENDETILTAK ROVDYR	50 922	60 000
25108089 Tidl. inns. BarnUnge/Kvelo(1414)	82 818	82 818
25108091 KOMPETANSETILTAK BARNEHAGE	59 537	59 537
25108095 KIRKELUND - RESTAURERING(1604)	85 341	100 000
25108096 VÅLERSKOGEN I BILDER(1306)	49 805	49 805
25108097 SAMHANDLINGSREFORMEN(1407)	154 758	154 758
25108100 Kom rusarbeid/Ungdskole(1449)	31 393	60 952
25108101 Kompetanse/TIFU(1448)	231 571	247 766
25108102 Styrking skolehelsetjeneste VGS(1415)	191 915	176 231
25108103 Utv. tilb. til pers m krav.omsorg(14	2 815	354 836
25108105 Gavemidler Psyk helseteam (0071)	10 901	5 901
25108106 Miljøarbeider(1418)	22 467	68 629
25108107 Den kultr spaserstokken (1608)	0	7 723
25108109 Områdetiltak Glomma (1570)	130 501	130 501
25108110 Områdetiltak Kjølaberget (1568)	171 852	171 852
25108111 Psykolog (1419)	0	135 107
25108112 Ett gir ekstra med ess(1609)	0	390 000
25108113 Tøråsen mølla (1605)	3 637	3 637

25108114 Akt senior og eldre (1610)	0	22 087	
25108115 Universell utforming(tekn.)(1527)	27 197	27 197	
25108116 Universell utform skole(1528)	78 653	78 653	
25108117 Seksuell helse Haslem.(1453)	0	107 496	
25108118 Virus i potet	8 012	0	
25108119 Stim.midler skoleeier-uskolen(1312)	156 430	156 430	
25108121 Viltfond Åsnes (Ansvar 1523)	99 021	171 703	
25108122 Vegfond	20 939	20 896	
25108124 Sauerproduksjon(1526)	55 042	10 429	
25108125 Kontaktutvalg for skogbruk	10 128	13 121	
25108126 Natteravner (1450)	2 500	2 500	
25108127 Trekkspillklubb (1354)	29 772	41 072	
25108128 Avansert klinisk sykepleier utdannin	0	154 908	
25108129 Ulverevir Våler(1538)	2 415 869	1 400 000	
25108130 VR-prosjekt(1611)	101 417	0	
25108131 Arrangement serie for voksne(1612)	32 500	0	
25108132 Kornskole(1534)	15 146	0	
25108133 Lengst mulig aktiv i sitt eget hjem(277 187	0	
25108134 Hab/rehab(1422)	400 371	0	
25108138 Milla-hus teknisk(1614)	240 000	0	
25108140 Utstyrssentral(1203)	350 000	0	
25108141 Sommerjobb for unge(1421)	138 437	0	
25108142 Sterkere skolehelse- og jordmtj.(142	524 275	0	
25118001 MENTOR NAV HEDMARK(1445)	89 423	99 423	
25118004 Dagsenter-Helsedir(1409)	779 656	779 656	
25118006 Samensatt.og langvarige behov(Utv/ut	1 016 837	578 437	
25118009 Tøråsen-dammen (1308)	11 697	11 697	
25118010 Milla-huset (1606)	13 769	13 769	
25118011 Spesialutdanning leger(1412)	28 420	28 420	
25118014 Kulturplan (1352)	0	35 222	
25118016 Utsmykning av ungdomskolen(1353)	15 000	15 000	
25118017 Forebyg./bekjemp. av barnefat(1452)	0	239 152	
25118018 Elvesandjegeren(1525)	132 033	134 283	
25118020 Næringsfond(konsesjonsavgift)	2 098 966	1 536 913	
25118021 Hverdagsrehabilitering(1336)	12 629	124 877	
25118022 Kjempespringfrø (1533)	16 689	1 019	
Ubundne investeringsfond	11	28 960 548	29 848 760
25308100 TOMT- OG BOLIGFOND		2 257 633	2 257 633
25308102 HEAS-MIDLER		2 565 769	3 465 769
25308104 AKSJEFOND SALG AV AKSJER		219 359	219 359
25308105 SKOGFOND KOMMUNESKOGEN		1 923 758	1 911 970
25308106 EIENDOMSFOND		9 654 368	9 654 368
25308107 LIKVIDITETFOND		7 475 948	7 475 948
25308108 Salg Halsemoen ESA		4 863 713	4 863 713
Bundne investeringsfond	11	2 243 917	2 152 596
25508000 EKSTRAORD. AVDRAG FORVALTN.LÅN		2 037 304	1 945 983

25508002 NÆRMILJØANLEGG HASLA		15 100	15 100
25508003 KIRKELUND		61 264	61 264
25508068 FOND TAP AV HUSBANKMIDLER		129 965	129 965
25508069 VAALE-TIFU HUSBANKEN(9184)		284	284
Regnskapsmessig mindreforbruk		-8 258 607	5 069 254
25950000 IKKE-DISPONERT NETTO DRIFTSRES		-8 258 607	5 069 254
Regnskapsmessig merforbruk		0	0
Udisponert i inv.regnskap		0	0
Udekket i inv.regnskap		-609 424	0
25970000 UDEKKET I INVEST.REGNSKAPET		-609 424	0
Kapitalkonto	13	83 660 106	48 402 307
25990000 KAPITALKONTO		83 660 106	48 402 307
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK (drift)		-1 789 971	-1 789 971
25810000 ENDR PR. RESSURSKR BRUKERE		3 213 000	3 213 000
25810001 ENDR PR. PÅL. RENTER 2000		-1 207 815	-1 207 815
25810002 ENDR PR. MVA KOMP 99		447 442	447 442
25810003 ENDR PR. FERIEPENGER		-4 142 598	-4 142 598
25810004 ENDR PR MATR FORVALTN		-100 000	-100 000
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK (inves)		0	0
Langsiktig gjeld		745 318 733	725 501 275
Herav:			
Pensjonsforpliktelser	4	465 392 712	450 537 585
24055000 PÅL PENSJ FORPL KLP		411 806 783	398 683 537
24055050 PENSJONSFORPLIKTELSE STP		50 077 338	45 707 490
24064000 ARB.G.A AV NTO PENSJ.FORPL KLP		1 945 653	4 715 096
24064050 ARB.G.A AV NTO PENSJ.FORPL STP		1 562 938	1 431 462
Ihendehaverobligasjonslån		0	0
Sertifikatlån		0	0
Andre lån	8	279 926 021	274 963 690
24639540 KOMMUNEKREDITT/FORMIDLINGSLÅN		0	4 235 796
24832050 KOMMUNEKREDITT NORGE AS		0	6 100 702
24832054 KOMMUNEKREDITT NORGE AS		0	13 144 108
24832055 KOMMUNEKREDITT NORGE AS		0	12 376 000
24832056 KOMMUNEKREDITT NORGE AS		0	20 471 114
24832057 KOMMUNEKREDITT NORGE AS		0	3 636 000
24832058 KOMMUNEKREDITT NORGE AS		0	11 600 000
24832059 KOMMUNEKREDITT NORGE AS		0	5 800 000
24832060 KOMMUNEKREDITT NORGE AS		0	2 972 500
24832061 KOMMUNEKREDITT NORGE AS		0	1 789 860
24832062 KOMMUNEKREDITT NORGE AS		0	3 202 500
24832064 KOMMUNEKREDITT NORGE AS		0	28 975 000
24832065 KOMMUNEKREDITT NORGE AS		0	3 174 390
24832066 KOMMUNEKREDITT NORGE AS		0	2 287 500
24832067 KOMMUNEKREDITT NORGE AS		0	610 000
24832068 KOMMUNEKREDITT NORGE AS/8317 55 9419		75 824 734	0
24832069 KOMMUNEKREDITT NORGE AS/8317 55 9420		36 821 010	0

24839535 HUSBANKEN	348 300	464 400
24839538 HUSBANKEN	122 931	203 374
24839539 HUSBANKEN/FORMLÅN 11507262	55 126	164 135
24839540 HUSBANKEN/FORMLÅN 11508943	1 611 570	1 890 673
24839541 HUSBANKEN/FORMLÅN 11520253/2/1	4 138 989	4 285 024
24839543 HUSBANKEN 11528953/FORMLÅN 2014	2 158 324	2 227 405
24839544 HUSBANKEN 11532180/FORMLÅN 2015	2 721 091	2 803 942
24839545 HUSBANKEN 11537614/FORMLÅN 2017	1 900 531	1 967 371
24839572 KOMMUNALBANKEN	0	149 730
24839574 KOMMUNALBANKEN	0	1 703 510
24839575 KOMMUNALBANKEN	0	3 000 000
24839576 KOMMUNALBANKEN	0	3 789 900
24839577 KOMMUNALBANKEN	0	174 770
24839578 KOMMUNALBANKEN 20080746	0	825 000
24839580 KOMMUNALBANKEN 2008743	0	10 755 460
24839581 KOMMUNALBANKEN 20090271	0	2 480 710
24839582 KOMMUNALBANKEN 20090925	0	2 128 750
24839583 KOMMUNALBANKEN 20100046	0	6 825 000
24839584 KOMMUNALBANKEN 20100048	0	3 465 350
24839586 KOMMUNALBANKEN 20100050	0	118 750
24839587 KOMMUNALBANKEN 20100051	0	4 080 000
24839588 KOMMUNALBANKEN 20100052	0	1 929 650
24839589 KOMMUNALBANKEN 20100975	0	1 155 000
24839590 KOMMUNALBANKEN 20100997	0	7 232 920
24839592 KOMMUNALBANKEN 20100976	0	2 021 000
24839593 KOMMUNALBANKEN 20110819	0	3 516 840
24839594 KOMMUNALBANKEN 20110818	0	5 845 410
24839595 KOMMUNALBANKEN20130694	0	9 724 640
24839596 KOMMUNEKREDITT 8317 53 39755	28 503 371	29 273 733
24839597 KOMMUNALBANKEN 20150347	39 600 020	41 066 680
24839598 KOMMUNALBANKEN 20180690	18 200 000	0
24839599 KOMMUNALBANKEN 20180390	67 920 024	0
24855008 For lite betalt avdrag	0	-680 907
Konsernintern langsiktig gjeld	0	0
Kortsiktig gjeld	53 917 027	48 226 701
Herav:		
Kassekredittlån	0	680 907
23132002 EKSTRA ORD AVDRAG TIL INNBET	0	680 907
Annen kortsiktig gjeld	52 631 961	46 126 332
23208001 Påløpte feriepenger 2015	19 349 009	-602
23208002 Ubetalt arbeidsgiveravgift	3 105 233	2 692 830
23208003 Arb.g.avgift av feriepenger 2011	-3 130	1 953 894
23208004 Påløpte feriepenger 2011	-14 496	18 447 705
23208006 PÅLØPTE, IKKE BET. RENTER	924 530	821 602
23208007 Arb.g.avgift feriepenger 2015	2 045 689	-1 673
23208008 Påløpte feriepenger 2013	-9 334	-9 334

23208009 Arb.g.avgift feriepenger 2013	3 079	3 079
23208012 UT BANK ETTER 01.01	235 600	157 419
23208013 UT SPARNETT ETTER 01.01	719 141	65 582
23208014 Trekkeiere lønn	0	5 000
23208015 TREKK ANSATTE ALDERSHJ.(GAVER)	5 366	5 366
23208016 GJENNOMGANGSBELØP	0	16 403
23208017 UTGIFTER AVSATT VED ÅRSSKIFTE	1 022 821	626 660
23208018 GJENNOMGANGSBELØP KOMM.SKOG	-7 714	-7 714
23208019 PERIODISERING	-2 974 904	-2 000 115
23208020 Gj.gangsbetøp lønn	-8 132	-10 937
23208021 PERIODISERING MANUELL	315 261	710 602
23208022 INTERIMSKONTO RESTANSER OVERFØRT TIL	3 200	3 200
23264003 Skattetrekk	6 293 610	6 465 724
23264004 Påleggstrekk	18 068	18 182
23264010 Oppgjørskonto mva § 2.1	-1 253 324	-531 343
23264020 Oppgjørskonto mva § 11.2	344 754	162 079
23264030 Oppgjørskonto mva § 11.1	2 587 207	2 564 796
23620001 Leverandører	19 930 429	13 967 928
Derivater	0	0
Konsernintern kortsiktig gjeld	203 726	28 190
23308005 Motkonto pensjon KLP (18%)	0	36 665
23308006 Motkonto STP	0	0
23308007 Motkonto KLP (13%)	0	0
23308008 Motkonto KLP (23%)	0	-36 655
23308050 Gruppeliv motkonto	203 726	28 180
Premieavvik	1 081 340	1 391 272
23955000 PREMIEAVVIK 2003 KLP	26 639	26 639
23955001 PREMIEAVVIK 2005 KLP	180 785	271 178
23955002 PREMIEAVVIK 2015 KLP	158 964	198 705
23955050 PREMIEAVVIK 2002 STP	-5	-5
23955051 PREMIEAVVIK 2006 STP	768	1 026
23955052 PREMIEAVVIK 2007 STP	85 701	107 126
23955053 PREMIEAVVIK 2008 STP	153 430	184 115
23955054 PREMIEAVVIK 2011 STP	84 640	112 852
23955055 PREMIEAVVIK SEKTOR 550	60 299	75 375
23955056 PREMIEAVVIK 2013 STP	140 426	168 511
23955057 Premieavvik STP 2014	60 090	80 119
23955058 PREMIEAVVIK 2017 STP	3 624	3 171
23964000 AGA PREMIEAVVIK 2003 KLP	2 824	2 824
23964001 AGA PREMIEAVVIK 2005 KLP	25 496	38 241
23964002 AGA PREMIEAVVIK 2015	16 849	21 062
23964050 AGA PREMIEAVVIK 2002 STP	2	2
23964051 AGA PREMIEAVVIK 2006 STP	113	149
23964052 AGA PREMIEAVVIK 2007 STP	12 083	15 104
23964053 AGA PREMIEAVVIK 2008 STP	21 629	25 956
23964054 AGA PREMIEAVVIK 2011 STP	11 933	15 911

23964055 AGA PREMIEAVVIK 2012 STP	8 500	10 626
23964056 AGA PREMIEAVVIK 2013 STP	19 796	23 756
23964057 Aga premieavvik 2014 STP	6 370	8 493
23964058 AGA PREMIEAVVIK 2017 STP	384	336
SUM EGENKAPITAL OG GJELD	963 303 798	922 332 104
MEMORIAKONTI		
Memoriakonto	25 275 108	35 209 144
Herav:		
Ubrukte lånemidler	8 24 648 538	26 734 538
29100000 MEM.KONTO UBRUKTE LÅNEMIDLER	21 513 144	22 513 144
29100001 MEM.KONTO UBRUKTE HUSBANKMIDL.	3 135 394	4 221 394
Ubrukte konserninterne lånemidler	0	0
Andre memoriakonti	626 570	8 474 606
29200000 MEM.KONTO LÅN AV FONDSMIDLER	617 022	617 022
29200002 MEM.KONTO LÅN AV GAVEMIDLER	9 548	9 548
29200005 UTLEGG VARERØR FV445	0	47 900
29300000 9165/UTVIDELSE LEGESENTER	0	1 084 842
29300001 9158/KANTINE OG KONTORER	0	1 220 294
29300002 9176/HEIS VOS	0	1 400 000
29300003 9170/BRANNSIKRING VOS	0	750 000
29300004 9172/STØYDEMP. NORHAGEN BARNEH	0	350 000
29300005 1507/OPPDYRKING HASLEMOEN	0	250 000
29300006 9177/VARMESENTRAL VOS	0	1 000 000
29300007 9160/LOKALER HJEMMETJENESTEN	0	277 000
29300008 9001/ OPPGR. DATASYSTEM LØNN	0	313 000
29300009 9141/KUNST U-SKOLEN	0	105 000
29300010 0265/LEKEAPP. VÅLERBYEN SKOLE	0	300 000
29300011 9175/KV1055	0	750 000
Motkonto til memoriakonti	-25 275 108	-35 209 144
29999000 MEM.KONTO UBRUKTE LÅNEMIDLER	-24 648 538	-26 734 538
29999001 MEM.KONTO LÅN AV FONDSMIDLER	-617 022	-617 022
29999002 MEM.KONTO LÅN AV GAVEMIDLER	-9 548	-9 548
29999005 UTLEGG VARERØR FV445	0	-47 900
29999006 INVESTERINGSBUDSJETT 2011	0	-7 800 136

Del 4 Noter til regnskapet

- Note 0.1 Regnskapsprinsipper
- Note 0.2 Vesentlige poster i regnskapet og andre forhold
- Note 1 Endring i arbeidskapital
- Note 2 Ytelse til ledende personer
- Note 3 Godtgjørelse til revisor
- Note 4 Pensjonsforpliktelser
- Note 5 Varige driftsmidler
- Note 6 Aksjer og andeler
- Note 7 Langsiktig gjeld
- Note 8 Avdrag på lån
- Note 9 Garantiansvar
- Note 10 Andre vesentlige forpliktelser
- Note 11 Avsetninger og bruk av avsetninger
- Note 12 Strykninger
- Note 13 Kapitalkonto
- Note 14 Investeringsoversikt
- Note 15 Selvkost
- Note 16 Usikre forpliktelser og hendelser etter balansedagen
- Note 17 Virkning av endring av regnskapsprinsipper, regnskapsestimater og korrigerende av tidligere års feil
- Note 18 Mellomværende med KF/§27
- Note 19 Interkommunale selskaper
- Note 20 Vesentlige overføringer mottatt til finansiering av investeringer (KRS nr 6 – 3.1.2 nr.1)
- Note 21 Finansielle eiendeler og forpliktelser vurdert til virkelig verdi herunder markedsbaserte finansielle omløpsmidler (KRS nr 6 – 3.21.2 nr.7)
- Note 22 Kortsiktige fordringer

Note 01 Regnskapsprinsipper (krs nr 6 - 3.1 nr 6)

Regnskapet er utarbeidet i henhold til bestemmelsene i kommuneloven, forskrifter og god kommunal regnskapsskikk (GKRS).

Regnskapsprinsipper

All tilgang og bruk av midler i løpet av året som vedrører kommunens virksomhet fremgår av driftsregnskapet eller investeringsregnskapet. Regnskapsføring av tilgang og bruk av midler bare i balanseregnskapet gjøres ikke.

Alle utgifter, utbetalinger, inntekter og innbetalinger er regnskapsført brutto. Dette gjelder også interne finansieringstransaksjoner. Alle kjente utgifter, utbetalinger, inntekter og innbetalinger i året er tatt med i årsregnskapet, enten de er betalt eller ikke. For lån er kun den delen av lånet som faktisk er brukt i løpet av året ført i investeringsregnskapet. Den delen av lånet som ikke er brukt, er registrert som memoriapost.

I den grad enkelte utgifter, utbetalinger, inntekter eller innbetalinger ikke kan fastsettes eksakt ved tidspunktet for regnskapsavleggelsen, registreres et anslått beløp i årsregnskapet.

Klassifisering av anleggsmidler og omløpsmidler

I balanseregnskapet er anleggsmidler eiendeler som er bestemt til varig eie eller bruk for kommunen. Andre eiendeler er omløpsmidler. Fordringer knyttet til egen vare- og tjenesteproduksjon er omløpsmidler. Andre fordringer er omløpsmidler dersom disse forfaller til betaling innen ett år etter anskaffelsestidspunktet. Ellers er de klassifisert som anleggsmidler. Finansielt motiverte plasseringer i finansielle instrumenter vil alltid være omløpsmidler, avhengig av hvilken tidshorisont kommunen har for plasseringen. Plasseringer i finansielle instrumenter som er foretatt ut fra næringspolitiske eller samfunnsmessige hensyn klassifiseres som anleggsmidler. Kommunen følger KRS (F) 4 Avgrensningen mellom driftsregnskapet og investeringsregnskapet. Standarden har særlig betydning for skillet mellom vedlikehold og påkostning på anleggsmidler. Utgifter som påløper for opprettholde anleggsmiddelets kvalitetsnivå utgiftsføres i driftsregnskapet. Utgifter som representerer en standardheving av anleggsmidlet utover standarden ved opprinnelig anskaffelse, utgiftsføres i investeringsregnskapet og aktiveres på anleggsmidlet i balansen.

Klassifisering av gjeld

Langsiktig gjeld er knyttet til formålene i kommunelovens § 50, med unntak av likviditetstrekkrettighet/ likviditetslån jf. KL § 50 nr 5. All annen gjeld er kortsiktig gjeld. Neste års avdrag på utlån inngår i anleggsmidler og neste års avdrag på lån inngår i langsiktig gjeld.

Vurderingsregler

Den finansielle omløpsporteføljen verdivurderes etter tre ulike prinsipper, jf. forskrift om årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner § 8 og KRS 1.

- Ordinære omløpsmidler er vurdert til laveste verdi av anskaffelseskost og virkelig verdi, det vil si etter laveste verdis prinsipp.
- Markedsbaserte finansielle omløpsmidler er vurdert til virkelig verdi, og er å anse som et unntak fra hovedregelen
- Obligasjoner med kontantstrømsikring vurderes til pålydende verdi, hvor under-/overkurs periodiseres over papirets løpetid Anleggsmidler er vurdert til anskaffelseskost.

Anleggsmidler med begrenset økonomisk levetid avskrives med like store årlige beløp over levetiden til anleggsmidlet. Avskrivningene starter året etter at anleggsmidlet er anskaffet / tatt i bruk av virksomheten. Avskrivningsperiodene er i tråd med § 8 i forskrift om årsregnskap og årsberetning. Aksjer og obligasjoner av strategisk eller annen ikke-finansiell karakter klassifiseres som anleggsmidler, jf. punkt 2.3 i KRS 1. Obligasjoner oppføres til pålydende under balanseposten aksjer og andeler. Eventuell over-/underkurs på kjøpstidspunktet oppføres som kortsiktig fordring/gjeld og periodiseres over obligasjonens løpetid. Aksjer og andeler vurderes til kostpris. Anleggsmidler med verdifall som forventes ikke å være forbigående er nedskrevet til virkelig verdi i balansen. Vurderingene for eiendeler gjelder tilsvarende for kortsiktig og langsiktig gjeld. Opptakskost utgjør gjeldspostens pålydende i norske kroner på det tidspunkt som gjelden oppstår. Låneomkostninger (gebyrer, provisjoner mv.), samt over- og underkurs er finansutgifter og -inntekter. Over- og underkurs periodiseres over lånets løpetid som kortsiktig fordring/gjeld etter samme prinsipp som gjelder for obligasjoner som er besluttet holdt til forfall. Utestående fordringer er vurdert til pålydende verdi med fradrag for forventet tap.

Selvkostberegninger

Innenfor de områdene der selvkost er satt som den rettslige rammen for hva kommunen kan kreve av brukerbetaling, beregner kommunen selvkost etter retningslinjer utgitt av Kommunal- og regionaldepartementet februar 2014 (H-3/14) Retningslinjer selvkost. For de tjenestene der kommunen selv har valgt å kreve brukerbetaling etter selvkostprinsippet, følges samme retningslinjer.

Merverdiavgift og merverdiavgiftskompensasjon (mva.-kompensasjon)

Kommunen følger reglene i Lov om merverdiavgift (merverdiavgiftsloven) for de tjenesteområdene som er omfattet av loven. For kommunens øvrige virksomhet krever kommunen mva.- kompensasjon i henhold til Lov om kompensasjon for merverdiavgift. Mottatt mva.-kompensasjon for betalt merverdiavgift er finansiert av kommunen gjennom redusert statstilskudd i inntektssystemet.

Note 0.2 Vesentlige poster i regnskapet og andre forhold

Bruk av lån

Hovedregelen for bruk av lån til investeringsformål er at budsjettert beløp skal regnskapsføres så langt det er behov for det i investeringsregnskapet. Det er ikke anledning til å føre bruk av lån ut over budsjettert beløp. Dette utgangspunktet begrenses likevel av udisponerte lånemidler. Det er ikke anledning til å regnskapsføre mer som bruk av lån enn det kommunen faktisk har i udisponerte lånemidler. I en situasjon der rådmannen har fullmakt fra kommunestyret til å regulere låneopptaket i tråd med faktisk aktivitetsnivå (jf. ordlyden "inntil kr" i vedtaket), vil en slik regulering også få konsekvenser for inntektsføring av bruk av lån i investeringsregnskapet.

Bruk av lån i investeringsregnskapet for 2018 er opprinnelig satt til det nivå som er tilstrekkelig til å sikre fullfinansiering av aktivitetene i investeringsregnskapet for 2018, men fall i inntektene førte til at lånemidlene for 2018 ikke var nok og investeringsregnskapet avsluttes med et udekket beløp på 0,6 MNOK.

Videre utlån/startlån

Våler kommune har pr 31.12.2018 en utlånsportefølje knyttet til videreformidling av husbankmidler (startlån) på 17,6 millioner kroner. I investeringsregnskapet regnskapsføres både avdrag Våler kommune betaler på sin gjeld til Husbanken og de avdragene som lånetakerne betaler til Våler kommune. I tillegg til ordinære avdrag mottar Våler kommune også betydelige beløp knyttet til innfrielse av slike lån. Vi velger å legge til grunn et prinsipp om at en krone inn i avdrag skal være lik en krone ut i avdrag.

Anordning

En utfordring ved avslutning av årsregnskapet er å sikre at alle inntekter, innbetaling, utgifter og utbetalinger som vedrører regnskapsåret er korrekt anordnet og at anordningene blir fullstendige. Feil i anordning av inntekter og utgifter kan gi utslag i resultatet. Samtidig er det et stort antall medarbeidere som er involvert i arbeidet med regnskapet i årsoppgjøret, og transaksjonsvolumet er betydelig. Innenfor de tidsrammene som foreligger er det utarbeidet rutiner og fastlagte tidsfrister for å oppnå så korrekte og fullstendige anordninger som mulig. Anordning vedrørende lønn er foretatt administrativt sentralt, og sikret at all lønn opptjent i 2018 kom med i anordningen. Anordning vedrørende refusjon av sykepenger og foreldrepenger er foretatt administrativt, både fordringer og avskrivning er anordnet til riktig år.

Ressurskrevende tjenester

Som tidligere år er det foretatt en anordning av inntekter knyttet til ressurskrevende brukere for 2018. I 2018 er dette beløpet på 17,5 millioner kroner i inntekt i driftsregnskapet. Den er basert på stipulerte krav pr. bruker med gjeldende satser for 2018, og er vurdert å være et så nøyaktig estimat som mulig.

Note 1

Endring i arbeidskapital (krs 6 -3.1.1 nr 1)

K		ENDRING I ARBEIDSKAPITAL			
ENDRING I ARBEIDSKAPITAL (de 2 første linjene brukes også i punkt I)					
Omløpsmidler pr. 31.12	2018	kap. 2.1	Pluss	158 915 906,53	
Kortsiktig gjeld pr. 31.12	2018	kap. 2.3	Minus	-53 917 027,16	104 998 879,37
Omløpsmidler pr. 31.12	2017	kap. 2.1	Pluss	175 105 469,01	
Kortsiktig gjeld pr. 31.12	2017	kap. 2.3	Minus	-48 226 701,08	126 878 767,93
Endring arbeidskapital ifølge balanseregnskapet				A	-21 879 888,56
Anskaffelse av midler:					
Driftsregnskapet					
				Husk minus foran!	
				-352 381 627,98	
Investeringsregnskapet					
				-7 213 878,91	
Innbetalinger ved eksterne finanstransaksjoner - drift					
				-2 349 936,04	
Innbetalinger ved eksterne finanstransaksjoner - investering					
				-22 056 024,68	-384 001 467,61
Anvendelse av midler:					
Driftsregnskapet					
				356 181 923,81	
Investeringsregnskapet					
				27 067 709,29	
Utbetalinger ved eksterne finanstransaksjoner - drift					
				16 937 214,07	
Utbetalinger ved eksterne finanstransaksjoner - investering					
				3 608 509,00	403 795 356,17
Endring arbeidskapital ifølge bevilgningsregnskapet					19 793 888,56
som må korrigeres med endring i ubrukte lånemidler (og evt. spesielle føringer) før sammenligning med A ovenfor					
Føringer direkte mot konto for endring av regnskapsprinsipp etter nærmere bestemmelse fra departementet:					
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK (drift) kap. 2581					
					0,00
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK (investering) kap. 2580					
					0,00
Endring i ubrukte lånemidler: (kap. 29100)					
Lånemidler pr. 31/12	2017	Fra punkt C		-26 734 537,66	
Lånemidler pr. 31/12	2018	Fra punkt C		24 648 537,66	2 086 000,00
Endring i arbeidskapital bevilgningsregnskap etter korrigerings				B	21 879 888,56
Differanse mellom A og B					-0,00
Er differansen vesentlig må feilen oppklares og korrigeres før regnskapet avsluttes					
Differansen skyldes:					

Note 2

Ytelse til ledende personer (krs 6 – 3.1.3 nr 15)

Lønn til ledende personer				
Tekst				2018
Ordfører				795 095,04
Rådmann:				911 223,98

Note 3

Godtgjørelse til revisor (krs nr 6 -3.1.3 nr 16)

Tekst				2018
Hedmark IKS				
Revisjon				966 150,00
Rådgivning				48 450,00

Revisjon: De lovpålagte oppgavene omfatter regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og selskapskontroll. Arbeidet til kontrollkomiteen og bystyret defineres som lovpålagte oppgaver

Note 4

Pensjonsforpliktelser (F § 5 nr 2 – KRS nr 6 – 3.1.1 nr 2)

Pensjonsordningene i kommunen

Våler kommune har kollektive pensjonsforsikringer for sine ansatte i Kommunal Landspensjonskasse (KLP) og Statens pensjonskasse (SPK).

Ansatte som er i kommunens tjeneste ved fylte 62 år har også rett til avtalefestet pensjon (AFP) etter bestemte regler. AFP for 62-64 år er ikke fullt forsikringsmessig dekket, og det er heller ikke på annen måte samlet opp fond til dekning av framtidige AFP-pensjoner. Pensjonsforpliktelse som vedrører kommunens egenandel for medarbeidere som tar ut AFP for årsklassene 62-66 år, er belastet ut fra antatte uttaksfrekvenser for de enkelte årsklassene.

Regnskapsføring av pensjon

Etter § 13 i årsregnskapsforskriften skal driftsregnskapet belastes med pensjonskostnader som er beregnet ut fra langsiktige forutsetninger om avkastning, lønnsvekst og G-regulering. Forskjellen mellom betalt pensjonspremie og beregnet pensjonskostnad betegnes premieavvik, og Våler kommune har valgt å inntekts- eller utgiftsføre premieavviket i driftsregnskapet med tilbakeføring igjen over de neste 7 årene (10 år på premieavvik fra 2011-2013 og 15 år for premieavvik oppstått t.o.m. 2010). Forskriften sier også at beregnede pensjonsmidler og pensjonsforpliktelser skal oppføres i balansen som hhv anleggsmidler og langsiktig gjeld.

Akkumulert premieavvik

Akkumulert premieavvik pr 31.12.2017: kr 26 968 745,-
Akkumulert premieavvik pr 31.12.2018: kr 33 682 155,-
Premieavvik til utgiftsføring i 2017: kr 3 688 261,-
Premieavvik til utgiftsføring i 2018: kr 10 548 875,-
Estimert premieavvik til utgiftsføring i 2019: kr 3 503 000,-

Akkumulerte premieavvik er inkludert 10,6 % arbeidsgiveravgift.

Det foreligger avvik mellom noten og regnskapet grunnet feil i aktuarberegningene.

Det er avvik mellom regnskapsførte pensjonsutgifter og bokførte pensjonsutgifter.

Det er avvik mellom akkumulert premieavvik i regnskapet og noten, dette korrigeres i regnskapet i 2019.

Note 4 Pensjonsforpliktelser**Generelt om pensjonsordningene i kommunen**

Kommunen har kollektive pensjonsordninger i Kommunal Landspensjonskasse (KLP) og Statens pensjonskasse (SPK) som sikrer ytelsesbasert pensjon for de ansatte.

Pensjonsordningen omfatter alders-, uføre-, ektefelle-, barnepensjon samt AFP/tidligpensjon og sikrer alders- og uførepensjon med samlet pensjonsnivå på 66% sammen med folketrygden. Pensjonene samordnes med utbetaling fra NAV.

Premiefond

Premiefondet er et fond for tilbakeført premie og overskudd. Eventuelle midler på premiefondet kan bare brukes til fremtidig premiebetaling. Premiefondet fremgår ikke av kommuneregnskapet, men bruk av fondet reduserer faktisk betalte pensjonspremier.

	2018	2017
Innestående på premiefond 01.01.	11 675 421	10 165 474
Tilført premiefondet i løpet av året	5 585 595	3 509 947
Bruk av premiefondet i løpet av året	0	2 000 000
Innestående på premiefond 31.12.	17 261 016	11 675 421

Regnskapsføring av pensjon

Etter § 13 i årsregnskapsforskriften skal driftsregnskapet belastes med pensjonskostnader som er beregnet ut fra langsiktig forutsetninger om avkastning, lønnsvekst og G-regulering. Pensjonskostnadene beregnes på en annen måte enn pensjonspremien som betales til pensjonsordningen, og det vil derfor normalt være forskjell mellom disse to størrelsene. Forskjellen mellom betalt pensjonspremie og beregnet pensjonskostnad betegnes premieavvik, og skal inntekts- eller utgiftsføres i driftsregnskapet. Premieavviket tilbakeføres igjen neste år/med 1/7 per år for premieavvik oppstått i 2014 eller senere, med 1/10 per år for premieavvik oppstått fra 2011 til 2013 og med 1/15 per år for premieavvik oppstått fra 2002 til 2010.

Dersom kommunen har endret amortiseringsperiode i regnskapsåret, skal virkningen av denne endringen opplyses om.

Regnskapsføringen av pensjon innebærer et unntak fra de grunnleggende prinsippene for kommuneregnskapet om at alle kjente utgifter og inntekter i året skal tas med i årsregnskapet for vedkommende år (kl § 48 nr 2). Regnskapsføringen av premieavvik og amortisering av premieavvik har hatt innvirkning på netto driftsresultat i 2018 ved at regnskapsførte pensjonsutgifter er kr. 9,3 MNOK lavere enn faktisk betalte pensjonspremier.

Bestemmelsene innebærer også at beregnede pensjonsmidler og pensjonsforpliktelser er oppført i balansen som henholdsvis anleggsmidler og langsiktig gjeld.

Økonomiske forutsetninger for beregning av pensjonskostnaden	KLP	SPK	Andre
Forventet avkastning pensjonsmidler	4,50 %	4,20 %	
Diskonteringsrente	4,00 %	4,00 %	
Forventet årlig lønnsvekst	2,97 %	2,97 %	
Forventet årlig G- og pensjonsregulering	2,97 %	2,97 %	

Spesifikasjon av samlet pensjonskostnad, premieavvik pensjonsforpliktelser og estimatavvik

Pensjonskostnad og premieavvik	2018	2017
Årets pensjonsopptjening, nåverdi	19 797 489	18 851 984
Rentekostnad av påløpt pensjonsforpliktelse	17 882 966	17 207 656
Forventet avkastning på pensjonsmidlene	-17 971 456	-16 294 633
Administrasjonskostnad	1 406 329	1 335 124
A Beregnet netto pensjonskostnad (inkl. adm)	21 115 328	21 100 131
B Forfalt pensjonspremie (eks. adm.kostnader)	31 664 202	24 788 392
C Årets premieavvik (B-A)	10 548 874	3 688 261

Pensjonsutgifter i drifts- og investeringsregnskapet	2018	2017
B Forfalt pensjonspremie inkl. adm.kostnader	31 664 202	24 788 392
C Årets premieavvik	-10 548 874	-3 688 261
D Amortisering av tidligere års premieavvik	4 372 735	4 060 816
E Brutto pensjonsutgift etter premieavvik og amortisering (SUM B:D)	25 488 063	25 160 947
G Pensjonstrekk ansatte	3 180 829	3 180 176
Årets regnskapsførte pensjonsutgift (F-G)	22 307 234	21 980 771

Akkumulert premieavvik	2018	2017
Sum gjenstående premieavvik tidligere år (pr. 01.01.)	23 964 702	24 228 609
Årets premieavvik	10 548 874	3 688 261
Sum amortisert premieavvik dette året	-4 372 735	-4 060 816
Akkumulert premieavvik pr. 31.12	30 140 841	23 856 054
Arbeids giveravgift av akkumulert premieavvik	3 005 226	3 112 691
Sum akkumulert premieavvik inkl. arb.g.avgift	33 146 067	26 968 745

Pensjonsmidler og pensjonsforpliktelser	2018	2017
Netto pensjonsforpliktelser pr. 01.01.	33 281 487	57 986 403
Årets premieavvik	-10 548 874	-3 688 261
Estimatavvik (ført direkte mot egenkapitalen)	8 027 494	8 322 469
Virkingen av planendringer (ført direkte mot egenkapitalen)		
Netto pensjonsforpliktelser pr. 31.12.	30 760 107	62 620 611
<i>Herav:</i>		
Brutto pensjonsforpliktelse	461 884 124	444 391 030
Pensjonsmidler	428 784 254	386 404 626
Arbeids giveravgift av netto pensjonsforpliktelse	3 508 591	6 637 785

Note 5

Varige driftsmidler (anleggsmidler) (krs nr 6 -3.1.3 nr 4, 3.1.2 nr 4 og 3.1.2 nr 5)

Anleggsmidler er anskaffelser av investeringsmessig karakter som har en økonomisk levetid på minst tre år og en kostpris på minst 100.000,- kroner. Anleggsmidler skal bokføres til anskaffelseskost. For anleggsmidler med begrenset økonomisk levetid, reduseres de bokførte verdien med avskrivning/ nedskrivning etter de regler som gjelder for det aktuelle anleggsmiddel. Fra og med 2016 er anlegg under utførelse lagt inn i systemet med kode for ikke avskrivning.

Kravene til avskrivning av anleggsmidler:

I de kommunale regnskapsforskriftens § er det krav om at varige anleggsmidler skal avskrives. Avskrivningene påvirker ikke resultatet for kommune, da motpost også føres i driftsregnskapet. Avskrivningen skal skje med like store årlige beløp (lineæremetoden) over levetiden til anleggsmiddelet. Avskrivningene skal starte senest året etter at anleggsmiddel er anskaffet eller tatt i bruk av virksomhetene.

Tekst	Sum
IB 2018	340 526
Tilgang i året	27 008
Avgang i året	-785
Årets avskrivning	-11 299
Årets nedskrivning	-569
UB 2018	354 881

Årets nedskrivning inkluderer:

Salg av Gravberget skole for kr 1,-

Salg av Mercedes Vito HJ 89823 i 2017 for kr. 160 000,-

Idrettshallen (vålerhallen) er nedskrevet jamfør sak 15/511

Brannstasjonen er solgt i 2015

Yrkesskolen er revet i 2018

Noter - Anleggsregister

25.04.2019

1 Våler kommune - 2018

1. Bokført verdi pr. 31.12.2018

	05ÅR	10ÅR	20ÅR	40VA-ÅR	40ÅR	50ÅR	TOMTER	Sum
Akkumulert anskaffelseskost pr. 01.01.18	13.155	4.012	8.240	18.401	175.734	127.380	47.463	394.385
Akkumulerte/reverserte nedskrivninger	0	0	0	0	0	0	0	0
Akkumulerte ordinære avskrivninger pr. 01.01.18	-9.268	-1.871	-2.978	-2.723	-23.082	-13.936	0	-53.859
Bokført verdi 01.01.18	3.886	2.141	5.262	15.678	152.652	113.444	47.463	340.526
Tilgang i året	1.336	1.520	4.089	7.134	12.898	31	0	27.008
Avgang i året	0	0	0	0	-414	0	0	-414
Delsalg i året	0	0	0	0	-371	0	0	-371
Årets ordinære avskrivninger	-1.134	-290	-572	-953	-5.206	-3.140	-5	-11.299
Årets nedskrivninger	0	-160	0	0	0	-409	0	-569
Årets reverserte nedskrivninger	0	0	0	0	0	0	0	0
Bokført verdi 31.12.18	4.088	3.211	8.779	21.859	159.559	109.927	47.458	354.881

Ved nedskrivning av anleggsmidler bør det opplyses om forutsetningene som er lagt til grunn for nedskrivningen, herunder årsak til nedskrivning og hvordan virkelig verdi er fastsatt, jf. KRS nr. 9 pkt. 3.6.5.

05ÅR = AVSKRIVNINGSTID 5 ÅR
 10ÅR = AVSKRIVNINGSTID 10 ÅR
 20ÅR = AVSKRIVNINGSTID 20 ÅR
 40VA-ÅR = AVSKRIVNINGSTID 40 ÅR LEDNINGSNETT(VA)
 40ÅR = AVSKRIVNINGSTID 40 ÅR(UNNTATT LEDNINGSNETT VA)
 50ÅR = AVSKRIVNINGSTID 50 ÅR
 TOMTER = ANLEGG IKKE-AVSKRIBBARE ANLEGGSMIDLER

Noter - Anleggsregister

25.04.2019

1 Våler kommune - 2018

2. Anskaffelseskost pr. 31.12.2018

	05ÅR	10ÅR	20ÅR	40VA-ÅR	40ÅR	50ÅR	TOMTER	Sum
Akkumulert anskaffelseskost pr. 01.01.18	13.155	4.012	8.240	18.401	175.734	127.380	47.463	394.385
Akkumulerte/reverserte nedskrivninger	0	0	0	0	0	0	0	0
Tilgang i året	1.336	1.520	4.089	7.134	12.898	31	0	27.008
Avgang i året	0	0	0	0	-414	0	0	-414
Delsalg i året	0	0	0	0	-371	0	0	-371
Årets nedskrivninger	0	-160	0	0	0	-409	0	-569
Årets reverserte nedskrivninger	0	0	0	0	0	0	0	0
Akkumulert anskaffelseskost pr. 31.12.18	14.490	5.372	12.329	25.536	187.847	127.003	47.463	420.040
Akkumulerte ordinære avskrivninger pr. 31.12.18	-10.402	-2.161	-3.550	-3.677	-28.288	-17.076	-5	-65.158
Bokført verdi 31.12.18	4.088	3.211	8.779	21.859	159.559	109.927	47.458	354.881

05ÅR = AVSKRIVNINGSTID 5 ÅR
 10ÅR = AVSKRIVNINGSTID 10 ÅR
 20ÅR = AVSKRIVNINGSTID 20 ÅR
 40VA-ÅR = AVSKRIVNINGSTID 40 ÅR LEDNINGSNETT(VA)
 40ÅR = AVSKRIVNINGSTID 40 ÅR(UNNTATT LEDNINGSNETT VA)
 50ÅR = AVSKRIVNINGSTID 50 ÅR
 TOMTER = ANLEGG IKKE-AVSKRIBBARE ANLEGGSMIDLER

Noter - Anleggsregister

25.04.2019

1 Våler kommune - 2018

3. Endringer i anleggsmidler som påvirker kapitalkonto pr. 31.12.2018

	05ÅR	10ÅR	20ÅR	40VA-ÅR	40ÅR	50ÅR	TOMTER	Sum
Kostpris v/tilgang i året	1.336	1.520	4.089	7.134	12.898	31	0	27.008
Salgssum v/avgang i året	0	0	0	0	-2.363	0	0	-2.363
Delsalg i året	0	0	0	0	-763	0	0	-763
Årets ordinære avskrivninger	-1.134	-290	-572	-953	-5.206	-3.140	-5	-11.299
Årets nedskrivninger	0	-160	0	0	0	-409	0	-569
Årets reverserte nedskrivninger	0	0	0	0	0	0	0	0
Sum endring kapitalkonto	202	1.070	3.517	6.181	5.330	-3.517	-5	12.777
Avgang i året (bokført verdi)	0	0	0	0	-785	0	0	-785
Salgssum v/salg	0	0	0	0	-2.363	0	0	-2.363
Negativt verdiavvik v/salg	0	0	0	0	154	0	0	154
Positivt verdiavvik v/salg	0	0	0	0	-1.732	0	0	-1.732

Verdiavviket ved salg skal samsvare med avviket mellom endring som følge av avgang anleggsmidler i balansen, og endring på kapitalkonto som følge av salg. Verdiavvik av vesentlig størrelse bør kommenteres særskilt.

05ÅR = AVSKRIVNINGSTID 5 ÅR
 10ÅR = AVSKRIVNINGSTID 10 ÅR
 20ÅR = AVSKRIVNINGSTID 20 ÅR
 40VA-ÅR = AVSKRIVNINGSTID 40 ÅR LEDNINGSNETT(VA)
 40ÅR = AVSKRIVNINGSTID 40 ÅR(UNNTATT LEDNINGSNETT VA)
 50ÅR = AVSKRIVNINGSTID 50 ÅR
 TOMTER = ANLEGG IKKE-AVSKRIBBARE ANLEGGSMIDLER

Note 6

Aksjer og andeler (anleggsmidler) pr 31.12.2018 (krs 6-3.1.1 nr 5)

AKSJER OG ANDELER						
Regnskaps Konto	Våler eier	IB: 01.01.18	Salg/kjøp tap/nedskriv	UB: 31.12.18	Kommentar	
22115200	Braskeireidfoss kornsilo Sa	0,99%	1 150	0	1 150	50,- kr pr andel
22115201	Biblioteksentralen SA	0,01%	1 200	0	1 200	
22115211	NAF trafikksenter AS	10,35%	402 110	0	402 110	
22115216	Aksjer Våler Vekst A/S	100,00%	100 000	0	100 000	
22115229	Egenkapital Innskudd KLP	0,00%	8 490 590	1 023 400	9 513 990	
22115230	Elverumreg. næringsutv. AS	0,00%	102 000	-102 000	0	Salg
22115231	Eidsiva Energi AS	0,026%	458 058	393 208	851 266	
	Solør Næringshage AS	0,00%	0	0	0	Solørfondet eier 17,9%
	Visit Elverumregionen AS	12,07%		70 000	70 000	Kjøpspris
	EON reality Norway AS	3,50%		180 000	180 000	Kjøpspris
	Solørfondet	0,00%	0	0	0	under avvikling
22115233	Hedmark revisjon IKS	2,00%	40 000	0	40 000	
	Midt-Hedmark brann og redning IKS	9,10%	0	0	0	
	Solør renovasjon IKS	23,00%	0	0	0	
	Glomdalssekretariatet IKS	14,00%	0	0	0	
	Sum		9 595 108	1 564 608	11 159 716	

Ved salg av aksjer i ERNU ble det ovedratt 3,5% aksjer i EON REALITY Norway AS og 12,07% aksjer i Visit Elverumregionen. Dette fremkommer i noten, men må føres i regnskapet for 2019. Aksjer for 2 500,- i Visit kongsvingerregionen ble solgt i 2017, men inntektene ble ikke ført før i 2018.

Note 7

Langsiktig gjeld (KRS nr 6 – 3.1.3 nr 6, 3.1.2 nr 4 og 3.1.3 nr 8)

Kontonr	Lånegiver	Lånenummer	Lånets formål	Rente	Nye lån	IB.01.01.2018	Refinansiering	Min.avdrag2017	Avdrag	Renter	Restgjeld 31.12.	Løpetid	Gj. Rente
24639540	Kommunekreditt	8317.50.49900	Formidlingslån			4 235 796		352 982	74 643	0			
24832050	Kommunekreditt	8317.50.49110	Sykking av reserven			6 100 702		521 990	109 817	0			
24832054	Kommunekreditt	8317.50.44178	Lån til Våler omsorgsenheter			13 144 108		1 011 086	237 771	0			
24832055	Kommunekreditt	8317.50.40105	Haslemoen			12 376 000		728 000	220 375	0			
24832056	Kommunekreditt	8317.50.45808	Diverse investeringer 2005			20 471 114		890 048	364 442	0			
24832057	Kommunekreditt	8317.50.48858	Lån til Haslemoen			3 636 000		202 000	64 890	0			
24832058	Kommunekreditt	8317.50.40237	Våler u-skole			11 600 000		0	207 484	0			
24832059	Kommunekreditt	8317.50.47371	Lån VAR			5 800 000		600 000	103 741	0			
24832060	Kommunekreditt	8317.50.48831	Lån diverse investeringer 2006			2 975 500		102 500	53 167	0			
24832061	Kommunekreditt	8317.50.71183	Lån vannverk og nett			1 789 860		162 740	31 630	0			
24832062	Kommunekreditt	8317.51.87769	IKT, skole generelt			3 202 500		305 000	56 480	0			
24832064	Kommunekreditt	8317.51.87742	Diverse investeringer bygg			28 975 000		950 000	518 119	0			
24832065	Kommunekreditt	8317.51.87718	Boligfelt Våler			3 174 390		78 380	56 864	0			
24832066	Kommunekreditt	8317.51.87688	Veier og gatelys prosjekt			2 287 500		75 000	40 904	0			
24832067	Kommunekreditt	8317.51.87661	Diverse investeringer			610 000	77554734	20 000	10 908	0	75 824 734	17	1,8500 %
24832068	Kommunekreditt	8317.55.94208	Diverse investeringer	Flyende			36821010	0	0	0	36 821 010	26	1,8500 %
24832069	Kommunekreditt	8317.55.94208	Diverse investeringer	Flyende		464 400		116 100	2 389	0	348 300	3	0,4150 %
24839535	Husbanken	11969035	HVPU bolig	Flyende		203 374		80 443	2 877	0	122 931	2	1,1415 %
24839538	Husbanken	11446512	Overtakelse av Ungbo	Flyende		164 135		109 009	2 112	0	55 126	1	1,1413 %
24839539	Husbanken	11507262	Startlån	Flyende		1 890 673		279 103	27 987	0	1 611 570	6	1,1415 %
24839541	Husbanken	11520253	Startlån	Flyende		4 285 024		146 035	65 154	0	4 138 869	24	1,1415 %
24839543	Husbanken	11528953	Formidlingslån 2014	Flyende		2 227 405		69 081	33 922	0	2 158 324	26	1,1415 %
24839544	Husbanken	11532180	Formidlingslån 2015	Flyende		1 863 942		82 851	43 215	0	1 721 091	27	1,1415 %
24839545	Husbanken	11537614	Formidlingslån 2017	Flyende		2 907 371		66 840	31 622	0	1 900 531	24	1,1415 %
24839572	Kommunalbanken	20040783	Lån til diverse investeringer			149 730		149 730	1 229	0	0		
24839574	Kommunalbanken	20020798	Lån til diverse investeringer			1 703 510		154 860	23 854	0	0		
24839575	Kommunalbanken	20020797	Lån til diverse investeringer			3 000 000		300 000	40 754	0	0		
24839576	Kommunalbanken	20040710	Vålerutnevnt og avløp			3 789 900		315 820	67 500	0	0		
24839577	Kommunalbanken	20040709	Lån til diverse investeringer			174 770	139 820	34 950	1 808	0	0		
24839578	Kommunalbanken	20080746	Lån VAR			825 000	446 086	37 500	8 706	0	0		
24839580	Kommunalbanken	20080743	Lån til diverse invest. 2008			10 755 460		160 530	136 186	0	0		
24839581	Kommunalbanken	20090271	Lån til diverse invest. 2009			2 480 710		160 060	39 499	0	0		
24839582	Kommunalbanken	20090925	Lån til diverse invest. 2009			2 128 750		65 500	42 759	0	0		
24839583	Kommunalbanken	20100046	Lån til diverse invest. 2009			6 825 000		210 000	128 736	0	0		
24839584	Kommunalbanken	20100048	Lån til diverse invest. 2009			3 465 350		106 620	65 365	0	0		
24839586	Kommunalbanken	20100050	Lån til diverse invest. 2009			118 750	95 000	23 750	1 621	0	0		
24839587	Kommunalbanken	20100051	Lån til diverse invest. 2009			4 080 000		96 000	77 151	0	0		
24839588	Kommunalbanken	20100052	Lån til diverse invest. 2009			1 929 650		59 380	36 398	0	0		
24839589	Kommunalbanken	20100975	Lån til diverse invest. 2010/200+1 200			1 155 000		17 500	14 709	0	0		
24839590	Kommunalbanken	20100997	Lån til diverse invest. 2009/se regnsk.			7 232 920		109 590	92 116	0	0		
24839592	Kommunalbanken	20100976	Lån til inv. 2010/kirke, heis, kantine			2 021 000		23 500	25 773	0	0		
24839593	Kommunalbanken	20110819	Lån til diverse invest. 2011			3 516 840		88 570	45 811	0	0		
24839594	Kommunalbanken	20110818	Udekket investeringsregnskap 2010			9 724 640		159 420	130 085	0	0		
24839595	Kommunalbanken	20130694	Lån til div.inv.2013			29 273 733		770 362	596 978	0	28 503 371	37	2,0500 %
24839596	Kommunekreditt	8317.53.39755	Lån til div.invest. 2014	Fast		41 066 680		1 466 660	641 347	0	39 600 020	27	1,8700 %
24839597	Kommunalbanken	20150347	Lån til diverse investeringer	Flyende		0		0	0	0	18 200 000	35	1,8449 %
24839598	Kommunalbanken	20180690	Lån til diverse investeringer	Flyende		18 200 000		0	0	0	0		
24839599	Kommunalbanken	20180390	Lån til diverse investeringer	Flyende		0	67 920 024	0	0	0	67 920 024	30	1,8289 %
						275 647 597	182 295 768	680 906	13 237 670	4 654 797	279 926 021		
						17 574 346		1 105 901	278 654	0	16 468 445		
			Formidlingsstartlån			258 073 251		12 131 769	4 376 143	0	263 457 576		
			Andre lån			275 647 597		13 237 670	4 654 797	0	279 926 021		
			Totalt										

Note 8

Avdrag på lån (KRS nr 7 - 3.1.3 nr 7)

MINSTE TILLATTE AVDRAG (vekting)

[Det henvises til brev fra KRD datert 25.09.2007](#) vedr. beregning av minste tillatte avdrag på lån
[Det henvises til brev fra KRD datert 05.03.2009](#) vedr. fortolkning av Kommuneleven §50 nr. 7a - avdrag på lån

Gjenstående løpetid for kommunens samlede gjeldsbyrde kan ikke overstige den veide levetiden for kommunens anleggsmidler ved siste årsskifte (K. loven §50 nr 7)

Beregning av minste tillatte avdrag kan alternativt gjøres med vekting av hvert anleggsmiddel. Dersom kommunen bruker vektingsmodellen og beregningen nedenfor viser at kommunen ligger under eller nær minste tillatte avdrag beregnet ved bruk av forenklet metode, legges dokumentasjon av beregninger foretatt med vektingsmodellen ved denne avstemmingen.

Forenklet metode:
$$\frac{\text{Sum årets avskrivninger *)} \times \text{Lånegjeld pr. 1/1 i regnskapsåret}}{\text{Bokførte anleggsmidler kap. 224-227 pr. 1/1 i regnskapsåret **}} = \text{Kontrollgrense}$$

*) Brutto avskrivninger i balansen

**) Bokførte anleggsmidler minus ikke avskrivbare eiendeler, for eksempel tomteområder

Sum avskrivninger i året 2018 11 294 129,00 Fra punkt G 1 foran

Sum bokført verdi anleggsmidler pr. 1/1 2018 340 507 625,12 Fra punkt G 1 foran
Positivt tall (uten fortegn)

Ikke avskrivbare eiendeler, for eksempel tomteområder 47 462 966,00

Sum lånegjeld pr. 1/1 2018 274 963 690,49 Fra punkt D foran

Lån til utlån og forskuttering 17 547 346,00
Positivt tall (uten fortegn)

Sum lånegjeld pr. 1/1 2018 etter fratrekk 257 416 344,49 Beregningsgrunnlag minsteavdrag

Det skal ikke gjøres fradrag for ubrukte lånemidler. De eksterne lån som er tatt opp skal inngå i beregning av minsteavdrag. Dette iflg. brev datert 25/9.2007 fra Kommunal- og regionaldepartementet til Norges Kommunerevisorforbund.

Minste tillatte avdrag i 2018 9 920 990,92

Betalte avdrag (kun ord. avdrag driftsregnskap 2018) 12 131 768,49 Fra punkt H foran

RESULTAT: Kommunen har sannsynligvis betalt nok avdrag i året

Langsiktig gjeld ihht kommuneloven §50.6

Årets betalte avdrag:	1 105 901,-
Mottatte avdrag fra videreutlån:	1 197 233,-
Avsatte midler på bundet inv. Fond:	91 321,-

Note 9

Garantiansvar (KRS nr 6 – 3.1.1 nr 3)

Kommunen kan gi garantier med hjemmel i kommunelovens § 51 og forskrift av 02.02.2001 (KRD) om kommunale og fylkeskommunale garantier. Med virkning fra 26.06.2008 har Kommunal- og regionaldepartementet åpnet for at kommuner og fylkeskommuner kan gi garanti ved selvskyldnerkausjon, og ikke kun ved simpel kausjon som tidligere.

Gitt overfor	Anm.	Garantiansvar		Garanti	
		Ramme	Faktisk ansvar	Kontoutsteder/bankforbindelse	utløper
		31.12.2017	31.12.2018		
Solør Renovasjon		3 081 427	3 271 122		04.03.2047
Stiftelsen Våler Bo og Servicesenter		4 276 110	4 008 850		15.11.2033 Kommunalbanken
Stiftelsen Våler Bo og Servicesenter	Selvskyldner kausjon - kr. 1.900.000	1 687 780	1 562 760		14.01.2031 Kommunalbanken
Våler kirkelige Fellestråd		2 384 220	2 068 440		13.05.2025 Kommunalbanken
Totalt		11 429 537	10 911 172		

Note 10

Andre vesentlige forpliktelser (KRS nr 6 - 3.1.3 nr 8)

	R2017	R2018	Merknader
Langsiktige leieavtaler			
Legevakt/Ikad-avtale med Elverum	2 848 306	3 030 941	Løpende avtale med 1 års oppsigelsestid
Husleieavtaler Storskjæret Borettslag	1 174 370	1 159 951	Fast husleie fastsatt av generalforsamling - kommunen eier 23 av 24 leiligheter i Storskjæret borettslaget
Leasingavtaler			
Møller Bilfinans AS, Autoplan AS, Autolease	446 278	506 704	Våler kommune leaser 15 biler (person/varebiler). Kommunen har vurdert (også utlyst som) leieavtalene som operasjonelle, og skal ikke bokføres i balansen. Gjeldende avtaler utløper 2019 - ny anbudskonkurranse pågår
Konica Minolta Norway AS	342 894	371 936	Leieavtale på multifunksjonsmaskiner (kopi/printmaskiner) Utløper 2019 - med mulighet for forlengelse 1 år
Driftsavtaler med private			
Glommen Skog SA	4 737 737	3 850 816	Tjenestekonsesjonskontrakt om drift av Våler kommuneskoger - løper t.om. 31.12.2022
Driftsavtaler med Våler legesenter	1 535 247	1 522 431	Avtale jfr SFS 2305 og ASA 4310 pkt 8.2 - Løpende med 6mnd oppsigelsestid
Driftsavtaler med fysioterapeuter	1 506 097	1 570 450	Avtale jfr. tariffavtalen SFS 2302
Kjøp av heldøgns bo- og omsorgstjenester (private/ideelle organisasjoner)	1 916 070	2 246 219	Kontrakt med Hønen gård bo- og mestringssenter sagt opp med virkning fra februar 2019
Andre vesentlige forpliktelser			
Øvrige vesentlige forpliktelser gjelder pensjon (se note 4), langsiktig gjeld (se note 7) og garantier (se note 9)			
For øvrig har kommunen forpliktelser gjennom interkommunalt samarbeid og vertskommunesamarbeid på flere tjenesteområder (se note 8)	28 698 314	30 578 067	

Note 11

Avsetninger og bruk av avsetninger (KRS nr 6 - 3.1.1 nr. 6)

Avsetning og bruk av fond					
Våler kommune					
2018					
	Beholdning 01.01.2018	Avsetninger	Bruk av fond i driftsregnskapet	Bruk av fond i inv.regnskapet	Beholdning 31.12.2018
Disposisjonsfond	45 994 732	0	7 200 000	0	38 794 732
Bundne driftsfond	18 926 450	6 521 003	4 380 717	0	21 066 737
Ubundne investeringsfond	29 848 760	11 788		900 000	28 960 548
Bundne investeringsfond	2 152 596	91 322		0	2 243 917
Samlede avsetninger og bruk av avsetninger	96 922 538	6 624 113	11 580 717	900 000	91 065 934
Bundne driftsfond	Beholdning 01.01.2018	Avsetninger	Bruk av fond		Beholdning 31.12.2018
Overskudd Vann	3 020 398	0		68 470	2 951 928
Overskudd Avløp	1 451 153	0		1 451 153	0*
Overskudd Renovasjon	611 997	136 551		0	748 548
Overskudd Septikkrenovasjon	1 147 689	368 657		0	1 516 346
Gavefond	1 693 463	670 263		0	2 363 726
Næringsfond	1 536 913	562 053		0	2 098 966
Øvrige budne driftsfond	9 464 837	4 783 480		2 861 094	11 387 222
Samlede avsetninger og bruk av avsetninger	18 926 450	6 521 003		4 380 717	21 066 737

* Det er merforbruk 129853,72 på avløp som skal dekkes inn i løpet av kommende 5 år fra abonnentene i regnskapet.

Note 12

Strykninger (KRS nr 6 - 3.1.3 nr. 3)

Det er gjennomført strykning i driftsbudsjettet av budsjettert avsetning til disposisjonsfond for å redusere overforbruk i 2018.

Note 13

Kapitalkonto (KRS nr 6 - 3.1.1 nr.7)

Saldo kapitalkonto 1.1.2018	48 402 307
Økning av kapitalkonto (kreditposter):	
Aktivering fast eiendom, anlegg, utstyr, maskiner og transportmidler	27 008 456
Reversert nedskrivning eiendom,anlegg, utstyr, maskiner og transportmidler	0
Kjøp av aksjer/andeler	393 208
Reversert nedskrivning aksjer/andeler	179 594
Utlån - sosiale utlån	28 243
Utlån - andre utlån	1 086 000
Avdrag på eksterne lån	13 237 669
Endring pensjonsforpliktelser (reduksjon)	
Endring pensjonsmidler SPK	3 129 508
Endring pensjonsmidler KLP	39 250 069
Endring pensjonsmidler andre selskap	
Reversert oppskrivning utenlandslån	
Oppskrivning andre utlån	843
Egenkapitalinnskudd KLP	1 023 400
Reduksjon av kapitalkonto (debetposter):	
Salg av fast eiendom, anlegg, utstyr, maskiner og transportmidler	1 045 739
Avskrivning: Eiendom,anlegg, utstyr, maskiner og transportmidler	11 294 129
Nedskrivning: Eiendom,anlegg, utstyr, maskiner og transportmidler	568 850
Salg aksjer/andeler	179 594
Nedskrivning aksjer/andeler	102 000
Avdrag på utlån - sosiale utlån	57 611
Avdrag på utlån - andre utlån	1 627 931
Avskrivning på utlån - sosiale utlån	62 211
Avskrivning på utlån - andre utlån	0
Bruk av lånemidler	20 286 000
Endring pensjonsforpliktelser (økning)	14 855 127
Endring pensjonsmidler SPK	
Endring pensjonsmidler KLP	
Endring pensjonsmidler andre selskap	
Urealisert kurstap (oppskrivning) utenlandslån	
Saldo kapitalkonto 31.12.2018	83 660 106

Note 14

Investeringsoversikt (KRS nr 6 - 3.1.3 nr.5)

Investeringsoversikt bygg/anlegg 2017 - 2022	R 2017	R 2018	B 2019	B 2020	B 2021	B 2022	2017-2022
Kommunalebygg for helse og omsorg							
Forprosjekt VOS		-	400				400
Våleven 1, TIFU							0
Nytt botilbud rus/psyk - ungbo	808						808
Fyrsentral VOS	868	1 627					2 495
Senger/takheiser VOS			200	200	200		600
3 portable boliger			1 500				1 500
VOS - brannsikring, gulv og rehab tak	10 493	196	-				10 689
Endring av lokalet til psykisk helse			200				200
VOS solavskjerming og skifte av 3 gavlvegger			600				600
Undervisnings og kulturlokaler							
Aktivitetshus og Skole (inkl. mva) - (eks. Tilskudd)	4 323	6 047					
Tilleggsbygg/brakkerigg Vålbyen skole	1 732	28	67 000	180 000			257 370
Administrasjonsbygg (og andre)							
Forprosjekt salg av rekka		1 688					1 688
Administrasjonsbygg (og andre)							
Rivingsprosjekt	409		2 000				2 409
Taarnbyhuset		1 436					1 436
Søndre hoel	172						172
Sentrumsbygget- ventilasjon			2 000	-			2 000
Sentralgården - utvendig panel			400	-			400
Endring av lokaler til NAV			100				100
Forprosjekt Rekka			100				100
Forprosjekt kommunelokalet			100				100
Vei, gatelyst og uteanlegg							
Reasfaltering - veivedlikehold			1 000				1 000
Oppgradering gatelyst		1 068					1 068
Kommunale veiger, grøfter, adressering	796	497					1 293
Næring, tomter og bouvikling, jord							
Utgifter tilknyttet salg av fast eiendom (tomt og jord)			100				100
Parker og friluftsanlegg							
Parker og anlegg (kjerlighetstien)	911	2 375	2 000	4 500			9 786
Sjursjenparken			100				100
Vann og avløp							
VAR 2017 -2022		10 933	7 750	7 750	7 750	7 750	41 933
Sum investeringer 2017 - 2022	20 512	25 895	85 550	197 450	7 950	7 750	345 107

Note 15

Selvkost (krs nr 6 - 3.1.3 nr. 10)

Gebyrfinansierte selvkosttjenester Etterkalkyle 2018

Våler kommune (Hedmark) har utarbeidet etterkalkyle for betalingstjenester i henhold til Retningslinjer for beregning av selvkost for kommunale betalingstjenester (H-3/14, KMD, feb. 2014). Kommunen benytter selvkostmodellen Momentum Selvkost Kommune.

Selvkost innebærer at kommunens kostnader med å frembringe tjenestene skal dekkes av gebyrene som brukerne av tjenestene betaler. Kommunen har ikke anledning til å tjene penger på tjenestene. For å kontrollere at dette ikke skjer må kommunen, etter hvert regnskapsår, utarbeide en selvkostkalkyle som viser selvkostregnskapet for det enkelte gebyrområdet. Elementene i en selvkostkalkyle avviker fra kommunens ordinære driftsregnskap på enkelte områder og de to regnskapene vil, som eksemplet under viser, ikke være direkte sammenlignbare.

Forskjeller mellom kommunens regnskap og selvkostregnskapet	Regnskapsresultat	Selvkostkalkyle
Gebyrinntekter	8 800 000	8 800 000
Øvrige driftsinntekter	20 000	20 000
Driftsinntekter	8 820 000	8 820 000
Direkte driftsutgifter	5 700 000	5 700 000
Avskrivningskostnad	1 750 000	1 580 000
Kalkulatorisk rente	0	1 140 000
Indirekte driftsutgifter (netto)	0	240 000
Driftskostnader	7 450 000	8 660 000
Resultat	1 370 000	160 000

I selvkostkalkylen inngår regnskapsmessige driftsinntekter, driftsutgifter eksklusiv regnskapsmessige avskrivninger, kalkulatoriske avskrivninger og rentekostnader, samt indirekte driftsutgifter (administrasjonsutgifter).

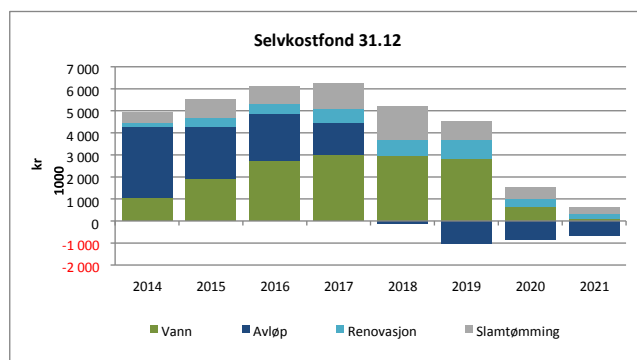
Ved beregning av kalkulatoriske avskrivninger skal det i selvkostberegningene gjøres fratrukk av fremmedfinansiering. Kalkulatorisk rentekostnad inngår ikke i kommunens driftsregnskap, men representerer en alternativ avkastning kommunen går glipp av ved at kapital er bundet i anleggsmidler. Den kalkulatoriske rentekostnaden beregnes med utgangspunkt i anleggsmidlenes restavskrivningsverdi og en kalkylerente. Kalkylerenten er årsgjennomsnittet av 5-årig SWAP-rente + 1/2 %-poeng. I 2018 var denne lik 2,370 %.

Retningslinjene fastsetter regler for henføring av relevante administrasjonsutgifter som kan inngå i selvkostgrunnlaget. Videre er det bestemt at eventuelle overskudd skal avsettes til bundne selvkostfond. Et overskudd fra et enkelt år skal tilbakeføres til brukerne i form av lavere gebyrer i løpet av en femårsperiode. En generasjon brukere skal ikke subsidiere neste generasjon, eller omvendt. Kostnadene ved tjenestene som ytes i dag skal dekkes av de brukerne som drar nytte av

tjenesten. Dette innebærer at dersom kommunen har overskudd som er eldre enn fire år, må dette i sin helhet gå til reduksjon av gebyrene det kommende budsjettåret. Eksempelvis må et overskudd som stammer fra 2018 i sin helhet være disponert innen 2023.

I tillegg til å utarbeide en etterkalkyle for hver betalingstjeneste må kommunen også utarbeide forkalkyler i forkant av budsjettåret for å estimere drifts- og kapitalkostnader for neste økonomiplanperiode. Forkalkylene gir grunnlaget for kommunens gebyrsatser. Ved budsjettering er det en rekke usikre faktorer, herunder fremtidig kalkylerente, utvikling av antall brukere og generell etterspørsel. I tillegg til å overholde generasjonsprinsippet bør kommunen ha målsetning om minst mulig svingninger i de kommunale gebyrene.

Samlet etterkalkyle 2018

Etterkalkylene for 2018 er basert på regnskap datert 13. februar 2019.

Etterkalkyle selvkost 2018	Vann	Avløp	Renovasjon	Slamtømming	Totalt
Gebyrinntekter	5 653 722	3 483 366	5 060 284	1 141 670	15 339 042
Øvrige driftsinntekter	116 945	72 795	0	0	189 740
Driftsinntekter	5 770 667	3 556 161	5 060 284	1 141 670	15 528 782
Direkte driftsutgifter	4 944 811	4 316 140	4 899 692	757 612	14 918 255
Avskrivningskostnad	495 835	449 043	0	0	944 878
Kalkulatorisk rente (2,37 %)	301 911	234 088	0	0	535 999
Indirekte netto driftsutgifter	165 266	152 198	39 832	46 200	403 496
Indirekte avskrivningskostnad	1 188	1 107	135	378	2 808
Indirekte kalkulatorisk rente (2,37 %)	70	66	8	22	166
Driftskostnader	5 909 080	5 152 642	4 939 667	804 212	16 805 601
Resultat	-138 413	-1 596 481	120 617	337 458	-1 276 819
Kostnadsdekning i %	97,7 %	69,0 %	102,4 %	142,0 %	92,4 %
Selvkostfond 01.01	3 020 398	1 451 154	611 996	1 147 687	6 231 235
-/+ Bruk av/avsetning til selvkostfond	-138 413	-1 596 481	120 617	337 458	-1 276 819
+/- Kalkulert renteinntekt/-kostnad selvkostfond (2,37 %)	69 943	15 474	15 934	31 199	132 550
Selvkostfond/fremførbart underskudd 31.12	2 951 928	-129 853	748 547	1 516 344	5 086 966

Etterkalkylen for 2018 er utarbeidet i samarbeid med EnviDan Momentum AS som har mer enn 15 års erfaring med selvkostproblematikk og bred erfaring rundt alle problemstillinger knyttet til selvkost. Selvkostmodellen Momentum Selvkost Kommune benyttes av flere enn 280 norske kommuner.

Vann - 2017 til 2023 Selvkostoppstilling Vann

Etterkalkyle Vann - 2017 til 2023	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Gebyrinntekter	5 014 235	5 653 722	6 000 085	4 515 022	6 514 130	7 264 437	7 477 694
Øvrige inntekter	3 433	116 945	10 814	11 084	11 361	11 645	11 936
Driftsinntekter	5 017 668	5 770 667	6 010 899	4 526 106	6 525 492	7 276 083	7 489 631
Driftsutgifter	4 003 327	4 944 811	5 067 573	5 193 620	5 322 803	5 455 199	5 590 889
Kapitalkostnader	653 671	797 745	985 631	1 357 988	1 579 846	1 739 492	1 713 407
Indirekte kostnader	153 334	166 524	170 545	174 665	177 713	182 067	186 527
Sum driftsutgifter	4 810 333	5 909 080	6 223 749	6 726 273	7 080 362	7 376 758	7 490 823
Kalkulatorisk rente selvkostfond	56 630	69 943	67 438	40 442	8 754	1 193	14
Resultat	207 335	-138 413	-212 850	-2 200 167	-554 870	-100 675	-1 193
Selvkostfond 01.01	2 756 433	3 020 398	2 951 928	2 806 517	646 792	100 675	1 193
-/+ Bruk av/avsetning til selvkostfond	207 335	-138 413	-212 850	-2 200 167	-554 870	-100 675	-1 193
Selvkostfond 31.12	3 020 398	2 951 928	2 806 517	646 792	100 675	1 193	14

Gebyrinntekter Vann

Fra 2017 til 2018 økte gebyrinntektene med rundt 12,8 % fra 5,0 millioner kr til 5,7 millioner kr. I perioden 2017 til 2023 forventes gebyrinntektene å øke med 2,5 millioner kr, fra 5,0 millioner kr i 2017 til 7,5 millioner kr i 2023. Dette tilsvarer en gjennomsnittlig årlig økning på 6,9 %.

Gebyrinntekter Vann	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
16400 Årsgebyr	4 751 823	5 327 477	5 677 973	4 192 910	6 192 018	6 942 325	7 155 582
16401 Tilkoblingsgebyr	22 730	16 531	12 398	12 398	12 398	12 398	12 398
16402 Vannmåler gebyr	239 682	309 714	309 714	309 714	309 714	309 714	309 714
Sum gebyrinntekter	5 014 235	5 653 722	6 000 085	4 515 022	6 514 130	7 264 437	7 477 694
<i>Årlig endring</i>		12,8 %	6,1 %	-24,8 %	44,3 %	11,5 %	2,9 %

Øvrige inntekter Vann

Fra 2017 til 2018 økte øvrige inntekter med rundt 3306,5 % fra 3 tusen kr til 117 tusen kr.

Øvrige inntekter Vann	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
16*** Øvrige salgsinntekter	3 228	2 550	2 614	2 679	2 746	2 815	2 885
17*** Refusjoner	205	114 395	8 200	8 405	8 615	8 831	9 051
Sum øvrige inntekter	3 433	116 945	10 814	11 084	11 361	11 645	11 936
<i>Årlig endring</i>		3306,5 %	-90,8 %	2,5 %	2,5 %	2,5 %	2,5 %

Indirekte kostnader Vann	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Indirekte driftsutgifter (netto)	152 151	165 266	169 315	173 463	177 713	182 067	186 527
Indirekte avskrivningskostnad	1 107	1 188	1 188	1 188	0	0	0
Indirekte kalkulatorisk rente	77	70	42	14	0	0	0
Sum indirekte kostnader	153 334	166 524	170 545	174 665	177 713	182 067	186 527
<i>Årlig endring</i>		8,6 %	2,4 %	2,4 %	1,7 %	2,4 %	2,5 %

Driftsutgifter Vann

Fra 2017 til 2018 økte driftsutgiftene med rundt 23,5 % fra 4,0 millioner kr til 4,9 millioner kr. I perioden 2017 til 2023 øker driftsutgiftene med 1,6 millioner kr, fra 4,0 millioner kr i 2017 til 5,6 millioner kr i 2023. Dette tilsvarer en gjennomsnittlig årlig økning på 5,7 %.

Driftsutgifter Vann	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
10*** Lønn	866 049	1 253 349	1 284 056	1 315 515	1 347 746	1 380 765	1 414 594
11*** Varer og tjenester	1 128 477	1 155 342	1 184 226	1 213 831	1 244 177	1 275 281	1 307 163
12*** Varer og tjenester	2 008 801	2 354 293	2 413 150	2 473 479	2 535 316	2 598 699	2 663 666
13*** Tjenester som erst. kommunal tjenesteprod.	0	181 601	186 141	190 795	195 564	200 454	205 465
15*** Finansutgifter	0	226	0	0	0	0	0
Sum driftsutgifter	4 003 327	4 944 811	5 067 573	5 193 620	5 322 803	5 455 199	5 590 889
<i>Årlig endring</i>		23,5 %	2,5 %	2,5 %	2,5 %	2,5 %	2,5 %

Kapitalkostnader Vann

Fra 2017 til 2018 økte kapitalkostnadene med rundt 22,0 % fra 0,7 millioner kr til 0,8 millioner kr. I perioden 2017 til 2023 øker kapitalkostnadene med 1,1 millioner kr, fra 0,7 millioner kr i 2017 til 1,7 millioner kr i 2023. Dette tilsvarer en gjennomsnittlig årlig økning på 17,4 %.

Kapitalkostnader Vann	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Avskrivningskostnad	452 330	495 835	582 764	631 894	631 894	631 894	631 894
Avskrivningskostnad fremtidige investeringer	0	0	0	218 750	343 750	468 750	468 750
Kalkulatorisk rente	201 341	301 911	340 655	326 261	311 285	296 309	281 333
Kalkulatorisk rente fremtidige investeringer	0	0	62 213	181 083	292 917	342 539	331 430
Sum kapitalkostnader	653 671	797 745	985 631	1 357 988	1 579 846	1 739 492	1 713 407
<i>Årlig endring</i>		22,0 %	23,6 %	37,8 %	16,3 %	10,1 %	-1,5 %

Indirekte kostnader Vann

Fra 2017 til 2018 økte de indirekte kostnadene med rundt 8,6 % fra 153 tusen kr til 167 tusen kr.

Selvkostfond Vann

Selvkostfondet forventes å være mindre enn eller lik kr 0 ved utgangen av 9999.

Selvkostfond Vann	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Selvkostfond 01.01	2 756 433	3 020 398	2 951 928	2 806 517	646 792	100 676	1 194
-/+ Bruk av/avsetning til selvkostfond	263 965	-68 470	-145 412	-2 159 725	-546 116	-99 482	-1 179
Selvkostfond 31.12	3 020 398	2 951 928	2 806 517	646 792	100 676	1 194	15

Gebyrsetter Vann

Tabellen under viser fastsatte gebyrsatser 2017 til 2019 og budsjetterte gebyrsatser 2020 til 2023, gitt forutsetningene i budsjett 2019.

Gebyrsetter Vann	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Normalgebyr inkl. mva.	kr 4 795	kr 5 526	kr 5 526	kr 3 881	kr 5 977	kr 6 718	kr 7 181
<i>Årlig endring</i>		15,3 %	0,0 %	-29,8 %	54,0 %	12,4 %	6,9 %

Avløp - 2017 til 2023

Selvkostoppstilling Avløp

Etterkalkyle Avløp - 2017 til 2023	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Gebyrinntekter	3 423 703	3 483 366	4 581 027	5 897 772	6 273 131	6 561 662	6 660 594
Øvrige inntekter	-5 730	72 795	16 810	17 230	17 661	18 103	18 555
Driftsinntekter	3 417 973	3 556 161	4 597 837	5 915 002	6 290 792	6 579 764	6 679 149
Driftsutgifter	3 415 255	4 316 140	4 423 492	4 533 515	4 646 274	4 761 838	4 880 276
Kapitalkostnader	564 750	683 132	904 821	1 024 763	1 251 174	1 415 373	1 393 841
Indirekte kostnader	132 823	153 370	157 073	160 867	163 661	167 670	171 778
Sum driftsutgifter	4 112 828	5 152 642	5 485 386	5 719 144	6 061 108	6 344 881	6 445 895
Kalkulatorisk rente selvkostfond	34 920	15 474	-13 595	-22 114	-17 595	-12 507	-7 256
Resultat	-694 855	-1 596 481	-887 549	195 859	229 684	234 883	233 254
Selvkostfond 01.01	2 111 088	1 451 154	-129 853	-1 030 997	-857 253	-645 164	-422 788
-/+ Bruk av/avsetning til selvkostfond	-694 855	-1 596 481	-887 549	195 859	229 684	234 883	233 254
Selvkostfond 31.12	1 451 154	-129 853	-1 030 997	-857 253	-645 164	-422 788	-196 790

Gebyrinntekter Avløp

Fra 2017 til 2018 økte gebyrinntektene med rundt 1,7 % fra 3,4 millioner kr til 3,5 millioner kr. I perioden 2017 til 2023 forventes gebyrinntektene å øke med 3,2 millioner kr, fra 3,4 millioner kr i 2017 til 6,7 millioner kr i 2023. Dette tilsvarer en gjennomsnittlig årlig økning på 11,7 %.

Gebyrinntekter Avløp	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
16400 Årsgebyr	3 403 039	3 481 300	4 576 894	5 893 639	6 268 998	6 557 529	6 656 461
16401 Tilkoblingsgebyr	20 664	2 066	4 133	4 133	4 133	4 133	4 133
Sum gebyrinntekter	3 423 703	3 483 366	4 581 027	5 897 772	6 273 131	6 561 662	6 660 594
<i>Årlig endring</i>		1,7 %	31,5 %	28,7 %	6,4 %	4,6 %	1,5 %

Øvrige inntekter Avløp

Øvrige inntekter i 2018 skyldtes i all hovedsak refusjoner.

Øvrige inntekter Avløp	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
16*** Øvrige salgsinntekter	-5 730	0	0	0	0	0	0
17*** Refusjoner	0	72 795	16 810	17 230	17 661	18 103	18 555
Sum øvrige inntekter	-5 730	72 795	16 810	17 230	17 661	18 103	18 555
<i>Årlig endring</i>		-1370,4 %	-76,9 %	2,5 %	2,5 %	2,5 %	2,5 %

Driftsutgifter Avløp

Fra 2017 til 2018 økte driftsutgiftene med rundt 26,4 % fra 3,4 millioner kr til 4,3 millioner kr. I perioden 2017 til 2023 øker driftsutgiftene med 1,5 millioner kr, fra 3,4 millioner kr i 2017 til 4,9 millioner kr i 2023. Dette tilsvarer en gjennomsnittlig årlig økning på 6,1 %.

Driftsutgifter Avløp	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
10*** Lønn	759 690	1 102 728	1 129 745	1 157 424	1 185 780	1 214 832	1 244 595
11*** Varer og tjenester	856 783	1 153 024	1 181 850	1 211 396	1 241 681	1 272 723	1 304 541

12*** Varer og tjenester	1 796 829	1 926 944	1 975 118	2 024 496	2 075 108	2 126 986	2 180 160
13*** Tjenester som erst. kommunal tjenesteprod.	1 953	133 444	136 780	140 200	143 705	147 297	150 980
Sum driftsutgifter	3 415 255	4 316 140	4 423 492	4 533 515	4 646 274	4 761 838	4 880 276
<i>Årlig endring</i>		26,4 %	2,5 %	2,5 %	2,5 %	2,5 %	2,5 %

Kapitalkostnader Avløp

Fra 2017 til 2018 økte kapitalkostnadene med rundt 21,0 % fra 0,6 millioner kr til 0,7 millioner kr. I perioden 2017 til 2023 øker kapitalkostnadene med 0,8 millioner kr, fra 0,6 millioner kr i 2017 til 1,4 millioner kr i 2023. Dette tilsvarer en gjennomsnittlig årlig økning på 16,2 %.

Kapitalkostnader Avløp	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Avskrivningskostnad	420 881	449 043	603 628	614 788	614 788	614 788	614 788
Avskrivningskostnad fremtidige investeringer	0	0	0	43 750	168 750	293 750	293 750
Kalkulatorisk rente	143 869	234 088	280 456	266 018	251 447	236 877	222 306
Kalkulatorisk rente fremtidige investeringer	0	0	20 738	100 207	216 188	269 958	262 996
Sum kapitalkostnader	564 750	683 132	904 821	1 024 762	1 251 174	1 415 373	1 393 841
<i>Årlig endring</i>		21,0 %	32,5 %	13,3 %	22,1 %	13,1 %	-1,5 %

Indirekte kostnader Avløp

Fra 2017 til 2018 økte de indirekte kostnadene med rundt 15,5 % fra 133 tusen kr til 153 tusen kr.

Indirekte kostnader Avløp	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Indirekte driftsutgifter (netto)	131 668	152 198	155 927	159 747	163 661	167 670	171 778
Indirekte avskrivningskostnad	1 080	1 107	1 107	1 107	0	0	0
Indirekte kalkulatorisk rente	75	66	39	13	0	0	0
Sum indirekte kostnader	132 823	153 370	157 073	160 867	163 661	167 670	171 778
<i>Årlig endring</i>		15,5 %	2,4 %	2,4 %	1,7 %	2,5 %	2,4 %

Selvkostfond Avløp

Fremførbart underskudd forventes å være større enn eller lik kr 0 ved utgangen av 2026.

Selvkostfond Avløp	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Selvkostfond 01.01	2 111 088	1 451 154	-129 853	-1 030 997	-857 252	-645 163	-422 787
-/+ Bruk av/avsetning til selvkostfond	-659 935	-1 581 007	-901 144	173 745	212 089	222 376	225 998
Selvkostfond 31.12	1 451 154	-129 853	-1 030 997	-857 252	-645 163	-422 787	-196 789

Gebysatser Avløp

Tabellen under viser fastsatte gebysatser 2017 til 2019 og budsjetterte gebysatser 2020 til 2023, gitt forutsetningene i budsjett 2019.

Gebysatser Avløp	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Normalgebyr inkl. mva.	kr 5 403	kr 5 876	kr 7 040	kr 9 257	kr 9 869	kr 10 337	kr 10 669
<i>Årlig endring</i>		8,8 %	19,8 %	31,5 %	6,6 %	4,7 %	3,2 %

Renovasjon - 2017 til 2023

Selvkostoppstilling Renovasjon

Etterkalkyle Renovasjon - 2017 til 2023	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Gebyrinntekter	4 602 241	5 060 284	5 186 791	4 640 900	5 169 954	5 331 976	5 519 998
Driftsinntekter	4 602 241	5 060 284	5 186 791	4 640 900	5 169 954	5 331 976	5 519 998
Driftsutgifter	4 420 327	4 899 692	5 022 156	5 147 681	5 276 343	5 408 221	5 543 395
Indirekte kostnader	45 169	39 975	40 948	41 945	42 832	43 882	44 957
Sum driftsutgifter	4 465 496	4 939 667	5 063 104	5 189 625	5 319 175	5 452 103	5 588 352
Kalkulatorisk rente selvkostfond	10 555	15 934	19 206	14 625	6 701	3 668	1 521
Resultat	136 745	120 617	123 687	-548 725	-149 221	-120 126	-68 354
Selvkostfond 01.01	464 697	611 996	748 547	891 440	357 340	214 819	98 361
-/+ Bruk av/avsetning til selvkostfond	136 745	120 617	123 687	-548 725	-149 221	-120 126	-68 354
Selvkostfond 31.12	611 996	748 547	891 440	357 340	214 819	98 361	31 527

Gebyrinntekter Renovasjon

Fra 2017 til 2018 økte gebyrinntektene med rundt 10,0 % fra 4,6 millioner kr til 5,1 millioner kr. I perioden 2017 til 2023 forventes gebyrinntektene å øke med 0,9 millioner kr, fra 4,6 millioner kr i 2017 til 5,5 millioner kr i 2023. Dette tilsvarer en gjennomsnittlig årlig økning på 3,1 %.

Gebyrinntekter Renovasjon	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
16400 Årsgebyr	4 602 241	5 060 284	5 186 791	4 640 900	5 169 954	5 331 976	5 519 998
Sum gebyrinntekter	4 602 241	5 060 284	5 186 791	4 640 900	5 169 954	5 331 976	5 519 998
<i>Årlig endring</i>		10,0 %	2,5 %	-10,5 %	11,4 %	3,1 %	3,5 %

Driftsutgifter Renovasjon

Fra 2017 til 2018 økte driftsutgiftene med rundt 10,8 % fra 4,4 millioner kr til 4,9 millioner kr. I perioden 2017 til 2023 øker driftsutgiftene med 1,1 millioner kr, fra 4,4 millioner kr i 2017 til 5,5 millioner kr i 2023. Dette tilsvarer en gjennomsnittlig årlig økning på 3,8 %.

Driftsutgifter Renovasjon	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
10*** Lønn	53 968	56 767	58 158	59 583	61 042	62 538	64 070
11*** Varer og tjenester	42 696	40 333	41 341	42 375	43 434	44 520	45 633
12*** Varer og tjenester	20 080	22 810	23 380	23 965	24 564	25 178	25 807
13*** Tjenester som erst. kommunal tjenesteprod.	4 303 583	4 779 782	4 899 277	5 021 758	5 147 302	5 275 985	5 407 885
Sum driftsutgifter	4 420 327	4 899 692	5 022 156	5 147 681	5 276 343	5 408 221	5 543 395
<i>Årlig endring</i>		10,8 %	2,5 %	2,5 %	2,5 %	2,5 %	2,5 %

Indirekte kostnader Renovasjon

Fra 2017 til 2018 ble de indirekte kostnadene redusert med rundt 11,5 % fra 45 tusen kr til 40 tusen kr.

Indirekte kostnader Renovasjon	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Indirekte driftsutgifter (netto)	44 881	39 832	40 808	41 808	42 832	43 882	44 957
Indirekte avskrivningskostnad	270	135	135	135	0	0	0

Indirekte kalkulatorisk rente	19	8	5	2	0	0	0
Sum indirekte kostnader	45 169	39 975	40 948	41 945	42 832	43 882	44 957
<i>Årlig endring</i>		-11,5 %	2,4 %	2,4 %	2,1 %	2,4 %	2,5 %

Selvkostfond Renovasjon

Selvkostfondet forventes å være mindre enn eller lik kr 0 ved utgangen av 9999.

Selvkostfond Renovasjon	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Selvkostfond 01.01	464 697	611 996	748 547	891 440	357 340	214 820	98 362
-/+ Bruk av/avsetning til selvkostfond	147 299	136 551	142 893	-534 100	-142 520	-116 458	-66 833
Selvkostfond 31.12	611 996	748 547	891 440	357 340	214 820	98 362	31 529

Gebysatser Renovasjon

Tabellen under viser fastsatte gebysatser 2017 til 2019 og budsjetterte gebysatser 2020 til 2023, gitt forutsetningene i budsjett 2019.

Gebysatser Renovasjon	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Normalgebyr inkl. mva.	kr 3 091	kr 3 243	kr 3 324	kr 2 984	kr 3 260	kr 3 300	kr 3 353
<i>Årlig endring</i>		4,9 %	2,5 %	-10,2 %	9,3 %	1,2 %	1,6 %

Slamtømming - 2017 til 2023

Selvkostoppstilling Slamtømming

Tabellen under viser etterkalkylene for 2017 og 2018 i Våler kommune (Hedmark). Resultatet for 2018 var ikke kjent ved budsjettarbeidet i fjor høst. Dette fører til avvik mellom prognosene i budsjettet for 2019 og etterkalkylen for 2018.

Etterkalkyle Slamtømming - 2017 til 2023	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Gebyrinntekter	1 364 518	1 141 670	1 102 440	501 507	650 052	672 846	815 134
Driftsinntekter	1 364 518	1 141 670	1 102 440	501 507	650 052	672 846	815 134
Driftsutgifter	979 750	757 612	1 768 588	795 780	815 579	835 871	856 668
Indirekte kostnader	59 699	46 600	47 723	48 874	49 680	50 897	52 144
Sum driftsutgifter	1 039 449	804 212	1 816 311	844 654	865 259	886 768	908 812
Kalkulatorisk rente selvkostfond	19 127	31 199	27 478	15 604	9 357	4 493	955
Resultat	325 069	337 458	-713 871	-343 147	-215 207	-213 922	-93 678
Selvkostfond 01.01	803 491	1 147 687	1 516 344	829 951	502 409	296 558	87 129
-/+ Bruk av/avsetning til selvkostfond	325 069	337 458	-713 871	-343 147	-215 207	-213 922	-93 678
Selvkostfond 31.12	1 147 687	1 516 344	829 951	502 409	296 558	87 129	-5 594

Gebyrinntekter Slamtømming

Fra 2017 til 2018 ble gebyrinntektene redusert med rundt 16,3 % fra 1,36 millioner kr til 1,14 millioner kr. I perioden 2017 til 2023 forventes gebyrinntektene å reduseres med 0,55 millioner kr, fra 1,36 millioner kr i 2017 til 0,82 millioner kr i 2023. Dette tilsvarer en gjennomsnittlig årlig reduksjon på 8,2 %.

Gebyrinntekter Slamtømming	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
----------------------------	------	------	------	------	------	------	------

16400 Årsgebyr	1 364 518	1 141 670	1 102 440	501 507	650 052	672 846	815 134
Sum gebyrinntekter	1 364 518	1 141 670	1 102 440	501 507	650 052	672 846	815 134
<i>Årlig endring</i>		-16,3 %	-3,4 %	-54,5 %	29,6 %	3,5 %	21,1 %

Driftsutgifter Slamtømming

Fra 2017 til 2018 ble driftsutgiftene redusert med rundt 22,7 % fra 0,98 millioner kr til 0,76 millioner kr. I perioden 2017 til 2023 reduseres driftsutgiftene med 0,12 millioner kr, fra 0,98 millioner kr i 2017 til 0,86 millioner kr i 2023. Dette tilsvarer en gjennomsnittlig årlig reduksjon på 2,2 %.

Driftsutgifter Slamtømming	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
10*** Lønn	161 904	181 429	185 874	190 428	195 093	199 873	204 770
11*** Varer og tjenester	71 783	47 873	49 070	50 297	51 554	52 843	54 164
12*** Varer og tjenester	746 063	528 310	541 518	555 056	568 932	583 155	597 734
Sum driftsutgifter	979 750	757 612	776 462	795 780	815 579	835 871	856 668
<i>Årlig endring</i>		-22,7 %	2,5 %	2,5 %	2,5 %	2,5 %	2,5 %

Indirekte kostnader Slamtømming

Fra 2017 til 2018 ble de indirekte kostnadene redusert med rundt 21,9 % fra 60 tusen kr til 47 tusen kr.

Indirekte kostnader Slamtømming	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Indirekte driftsutgifter (netto)	59 208	46 200	47 332	48 492	49 680	50 897	52 144
Indirekte avskrivningskostnad	459	378	378	378	0	0	0
Indirekte kalkulatorisk rente	32	22	13	4	0	0	0
Sum indirekte kostnader	59 699	46 600	47 723	48 874	49 680	50 897	52 144
<i>Årlig endring</i>		-21,9 %	2,4 %	2,4 %	1,6 %	2,4 %	2,4 %

Selvkostfond Slamtømming

Selvkostfondet forventes å være mindre enn eller lik kr 0 ved utgangen av 2023.

Selvkostfond Slamtømming	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Selvkostfond 01.01	803 491	1 147 687	1 516 344	829 951	502 408	296 558	87 129
-/+ Bruk av/avsetning til selvkostfond	344 196	368 657	-686 393	-327 543	-205 850	-209 429	-92 723
Selvkostfond 31.12	1 147 687	1 516 344	829 951	502 408	296 558	87 129	-5 594

Gebysatser Slamtømming

Tabellen under viser fastsatte gebysatser 2017 til 2019 og budsjetterte gebysatser 2020 til 2023, gitt forutsetningene i budsjett 2019.

Gebysatser Slamtømming	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Normalgebyr inkl. mva.	kr 1 211	kr 1 211	kr 1 211	kr 525	kr 700	kr 724	kr 880
<i>Årlig endring</i>		0,0 %	0,0 %	-56,7 %	33,3 %	3,4 %	21,6 %

GEBYRFINANSIERTE TJENESTER		2018
Kart og oppmåling (F303)		
Lønn og sosiale utgifter		659 323
Kjøp av varer og tjenester		95 420
Overføringsutgifter		17 655
Finansutgifter/-transaksjoner		0
Utgifter		772 398
Salgsinntekter		-153 029
Refusjoner		-53 006
Overføringsinntekter		0
Inntekter		-206 035
Resultat		566 363
Plansaksbehandling (F301)		
Lønn og sosiale utgifter		165 325
Kjøp av varer og tjenester		688 116
Overføringsutgifter		172 029
Utgifter		1 025 470
Refusjoner		-172 029
Inntekter		-172 029
Resultat		853 441
Byggesaksbehandling og eierseksjonering (F302)		
Lønn og sosiale utgifter		165 325
Kjøp av varer og tjenester		13 681
Overføringsutgifter		4 854
Utgifter		183 860
Salgsinntekter		-432 324
Refusjoner		-4 854
Inntekter		-437 178
Resultat		-253 318
Bygge- og delesaksbehandling, ansvarsrett og utslippstillatelser (F304)		
Resultat		0
Samlet resultat		1 166 486

Note 16

Usikre forpliktelser og hendelser etter balansedagen (KRS nr 6 - 3.1.2 nr. 3)

Våler kommune er ikke kjent med usikre forpliktelser pr. 31.12.2018, eller hendelser etter balansedagen som har betydning for årsregnskapet 2018

Note 17

Virkning av endring av regnskapsprinsipper, regnskapsestimer og korrigerings av tidligere års feil
(KRS nr 6 - 3.1.2 nr. 2)

Endring av regnskapsprinsipp			
	Konto		Beløp
Endring i regnskapsprinsipp ressurskrevende brukere 2008	2581000		-3 213 000,00
Endring i regnskapsprinsipp mva kompensasjon 1999	2581002		-447 442,00
Endring i regnskapsprinsipp påløpte renter 2000	2581001		1 207 815,00
Endring i regnskapsprinsipp feriepenger	2581003		4 142 598,43
Endring i regnskapsprinsipp materialforvaltning	2581004		100 000,00
Sum endring i regnskapsprinsipp			1 789 971,43

Note 18

Mellomværende med KF/§27 (KRS nr 6 – 3.1.1 nr. 4)

Våler kommune har ingen kommunale foretak per 31.12.2018

Note 19

Interkommunale selskaper (KRS nr 6 - 3.1.3 nr. 1)

NOTE nr. 8 Interkommunalt samarbeid og vertskommunesamarbeid						
洛夫斯塔 模型 用于 跨 社区 合作	合作 社区 / 合作 社区 列表	合作 社区 / 合作 社区 列表	合作 社区 / 合作 社区 列表	合作 社区 / 合作 社区 列表	合作 社区 / 合作 社区 列表	合作 社区 / 合作 社区 列表
洛夫斯塔 模型 用于 跨 社区 合作	合作 社区 / 合作 社区 列表	合作 社区 / 合作 社区 列表	合作 社区 / 合作 社区 列表	合作 社区 / 合作 社区 列表	合作 社区 / 合作 社区 列表	合作 社区 / 合作 社区 列表
1) Interkommunalt samarbeid			Kommunelovens kap. 5 (§ 27 og § 28)			
2) Vertskommune			Kommunelovens kap. 5A (§ 28-1 a. - § 28-1 k.)			
Overføring til Våler kommune	Åsnes		§ 28-1 b. Administrativt vertskommunesamarbeid	Landbruks tjenester	4 129 894	4 380 736
Overføring til Åsnes kommune	Grue og Våler		§ 28-1 b. Administrativt vertskommunesamarbeid	Barnetern	11 170 638	12 691 996
Overføring til Elverum kommune	Elverum, Våler, Åmot og Hedmark fylkeskommune		§ 28-1 b. Administrativt vertskommunesamarbeid	Pedagogisk psykologisk tjeneste	702 794	796 289
Overføring til Elverum kommune	Våler, Åsnes og Elverum kommuner		§ 28-1 b. Administrativt vertskommunesamarbeid	Legeleksamarbeid	2 157 347	2 038 681
Overføring til Elverum kommune	Våler, Åsnes, Stor-Elvdal og Elverum kommuner		§ 28-1 b. Administrativt vertskommunesamarbeid	Interkommunale akutte døgnplasser - IKAD	690 959	992 260
Overføring til Kongsvinger kommune	NO, SO, K, G, Å, V (RIK - Regional innkjøp i		§ 28-1 b. Glåmdal regionråd	Offentlige anskaffelser	42 855	52 285
3) Samkommune			Kommunelovens kap. 5B (§ 28-2 a. ; § 28-2 v.)			
			Samkommunestyret			
4) Interkommunalt plansamarbeid			Plan og bygningssloven (§§ 9-1 - 9-7)			
			Eget styre			
5) Interkommunalt selskap (IKS)			Lov om interkommunale selskaper			
Overføring til MHBR	V, EL, TR, EL, EN, SE, A, RE, TO, TY, F		Representantskapet	Brann og retnings tjenester	4 334 209	3 689 458
Overføring til Hedmark Revisjon IKS (fra 2014)	HF, EL, EL, EN, G, HA, K, L, NO, RI, ST, SE, SO, T		Representantskapet	Kontroll og revisjonstjenester	**	960 150
Overføring til Glåmdal sekretariat IKS	EL, G, K, NO, SO, V, AS		Representantskapet	Sekretariatsfunksjon for kontrollutvalget	205 885	206 580
Overføring til SOR	Våler, Åsnes, Grue		Representantskapet	Renovasjonstjenester	4 303 583	4 779 782
6) Aksjeselskap			Aksjeloven			
			Generalforsamlingen			
Sum overføringer (ut av kommunen)					28 698 314	30 578 067
						6,14739

Note 20

Vesentlige overføringer mottatt til finansiering av investeringer (KRS nr 6 – 3.1.2 nr.1)

Våler kommune har ikke mottatt vesentlige overføringer med eventuelle klausuler.

Note 21

Finansielle eiendeler og forpliktelser vurdert til virkelig verdi herunder markedsbaserte finansielle omløpsmidler (KRS nr 6 – 3.21.2 nr.7)

Finansielle eiendeler og forpliktelser til virkelig verdi

Markedsbaserte finansielle omløpsmidler

Aktivklasse	Balanseført verdi 31.12.2017	Markeds- verdi 31.12.2018	Balanseført- verdi 31.12.2018	Resultatført verdiendring
KLP Obligasjon 3 år	3 348 582	3 390 508	3 390 508	41 926
KLP Pengemarked	4 972 499	5 031 418	5 031 418	58 918
	8 321 081	8 421 926	8 421 926	100 844

Note 22

Kortsiktige fordringer

Solørfondet per 31.12.2018 – 307 500,-